

ISSN 1407-9321

Aktiera Romualda Ancāna jubileja dzimtajā pusē

«Māt, dziedī vēlreiz šupla dziesmu...» Kurš gan no latviešu skatītājiem neatceras šos vārdus aktiera Romualda Ancāna kvēlajā un dedzīgajā izpildījumā filmā «Limuzīns Jāņu nakts krāsā», ko brašais kombainieris, palielā bērnu pulciņa tēvs dzied kaimiņienei – Mirtas tantei. Vai arī – kuram latgalietim gan varētu būt svešas agra, rasaina vasaras rīta izjūtas, jaunībā ar basām kājām atgriežoties no ballītes un ko tik emocionāli atklāj aktieris kāzu muzikanta lomā filmā «Cilvēka bērns». Kopumā Romualds Ancāns uz teātru skatuvēm ir izdzīvojis 50 lomas un tikpat reizi iejuties arī kinovaroņu tēlos. Lomu tēlotāji teātri un kino saviem skatītājiem aizvien liekas jauni, un arī Romualdam Ancānam, aktierim, kas dzimis un audzis Preiļu rajona Vārkavas novada Augšmuktos, 60 gadu jubileja, šķiet, pienākusi neticami ātri.

Aktieris labprāt pieņēma Vārkavas novada domes un Vanagu pamatskolas uzaicinājumu savu apaļo gadskārtu atzīmēt dzimtajā pusē. Aizvadītajā sestdienā Romualdu Ancānu, viņa tuviniekus, draugus un daudzus apsveicējus uzņēma Vanagu pamatskola, kurā Romualds mācījies no 1. līdz 8. klasei. Uz Vanagiem ceļu bija mērojis kinorežisors Jānis Streičs, kura filmas nav iedomājamas bez Romualda Ancāna spēlētajām koloritajām, izteiksmīgajām lomām, un arī jaunajā filmā «Rudens rozes» aktiera un režisora sadarbība ir veiksmīga. Uz aktiera godināšanu bija ieradušies arī citi mākslas pasaules pārstāvji, ar kuriem kopā veidota filmas. Jāzeps Pigoznis, kura gleznas izmantotas filmā «Liktendzirnas», Andris Rudzinskis, kas tēloja Boņuku filmā «Cilvēka bērns», vietējais kāzu godu muzikants Jānis Patmalnieks, kura mūzika šajā filmā skanēja. Starp jubilejas ciemiņiem atradās arī tādi, kas kopā ar Romualdu agrā jaunībā spēlējuši teātri tepat, Vanagos.

Vakara gaitā bija iespējams noskatīties filmu fragmentus. Aktieris saņēma daudz ziedu un laba vēlējumu no rajona padomes un Vārkavas novada domes pārstāvjiem, no bijušās skolas, no vietējiem iedzīvotājiem, kā arī apsveikumus dziesmā un dejā, ko bija sagatavojusi deju kopa «Vanagi», Rožkalnu vokālais ansamblis «Savādi gan», Vanagu pamatskolas meiteņu vokālais ansamblis, Vārkavas novada teātra grupa.

L.Rancāne

Alternatīva civiltiesisko strīdu izskatīšanas kārtība.
▶ 2. lpp.

NVA aicina darba devējus iesaistīties pilotprojekta par skolēnu nodarbinātību vasarā īstenošanā.
▶ 5. lpp.

Pirms-eksāmenu stress — mīts vai patiesība.
▶ 6. lpp.

Ugunsgrēkos Preiļos un Līvānos vienā dienā gājuši bojā četri cilvēki

● 14. maijā notikušais ugunsgrēks Preiļos, Pļaviņu ielā paņēma triju cilvēku dzīvības. Šajā dienā ugunsgrēkā Līvānos gāja bojā arī kāda sieviete. Latvijā kopumā to dien tika reģistrēti 38 ugunsgrēki. Foto: M.Rukosujevs

14. maijs ieies rajona vēsturē kā traģiska diena – divos ugunsgrēkos Preiļos un Līvānos gāja bojā četri cilvēki.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta operatīvā informācija vēsta, ka izsaukums uz nelaimes vietu Preiļos ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļā saņemts ap pulksten 1.20. Kad ugunsdzēsēji ieradās Pļaviņu ielā, ar atklātu liesmu dega vienkārša koka privātmāja 80 kvadrātmetru platībā. Ugunsnelaimē gāja bojā 57 gadus vecais mājas īpašnieks, kā arī vēl divi 33 un 39 gadus

veci vīrieši. Kā iespējamais ugunsgrēka izcelšanās iemesls tiek minēta neuzmanīga smēķēšana.

Tajā pašā dienā pulksten 17.09 ugunsdzēsēji saņēma izsaukumu uz Smilšu ielu 14, Līvānos. Tur dega kāds dzīvoklis. Uguni gāja bojā 61 gadu veca sieviete. Arī šajā gadījumā par ugunsgrēka izcelšanās iemeslu tiek uzskatīta neuzmanīga smēķēšana gultā.

Kā «Novadniekam» paskaidroja ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu nodaļas priekšnieks Edmunds Boreiko, tik nopietns ugunsgrēks dzīvojamajā sektorā

Preiļos sen nav bijis. Tā kā bija pāri pusnaktij, nelaime tika pamanīta vēlu un ugunsdzēsēji izsaukti jau tad, kad māja dega ar atklātu liesmu, drīz ieguva jumts. Tajā brīdī, kad ieradās palīgi, visi trīs vīrieši jau bija gājuši bojā, nosmokit dūmos.

No vēl lielākas nelaimes Pļaviņu ielas iedzīvotājus glāba tikai tas, ka laiks bija mierīgs. Vējainā laikā dzirksteles

tiktu nestas uz pārējo blakus esošo dzīvojamo koka māju pusi.

E.Boreiko uzsver, ka pašlaik notiek un arī tuvākajā laikā turpināsies ugunsdzēsības inspektoru profilaktiskie reidi Preiļu un Līvānu individuālo dzīvojamo namu sektorā. Tiks pārbaudīts, kā iedzīvotāji ievēro ugunsdrošības noteikumus.

L.Kirillova

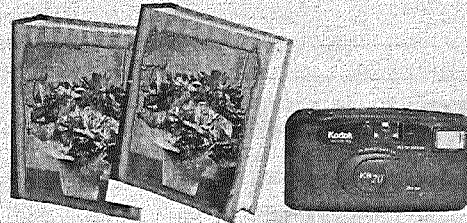
Aktuālākais
nākamajā numurā:

- Vai cenu pieaugums ietekmē bērnu ēdināšanas izdevumus bērnudārzā?
- Veterinārie inspektori — zemnieku bieds vai palīgs?

AKCIJA IEMŪŽINI VASARAS SKAISTĀKOS MIRKĻUS

«NOVADNIEKS» kopā ar
fotosalonu «MINOX»
(Līvāni, Rīgas ielā79) rīko akciju!

Abonē «Novadnieku»
jūnijam, jūlijam, augustam
un vinnē fotoaparātu
KODAK-KB20 un fotoalbumus.

Novadnieku var abonēt visās pasta nodaļās, pie lauku pastniekiem un Internet mājas lapā www.novadnieks.lv. Izmantojiet abonēšanu ar atlikto maksājumu, abonējot laikrakstu redakcijā.

Abonēšana līdz 27. maijam.

NEPALIEC BEZ SAVA
«NOVADNIEKA» VASARĀ!

Loterijā piedalās arī gada abonenti.

Loterijas organizēšanas atļauja nr. 133.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Pakāpeniski palielinās ar nodokļiem neapliekamo algas minimumu

Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība (LBAS) atbalsta Finanšu ministrijas (FM) izstrādāto piedāvājumu līdz 2010. gadam pakāpeniski palielināt ar nodokļiem neapliekamo algas minimumu līdz 70 latiem. «Labāk tā nekā nekas,» sacīja LBAS priekšsēdētājs Pēteris Krīgers.

Tomēr LBAS uzskata, ka jau šogad būtu jāveic budžeta grozījumi un jāpalielina neapliekamais minimums vismaz līdz 26 latiem mēnesī.

Kā ziņots, FM piedāvātais variants paredz neapliekamo minimumu palielināt no nākamā gada: 2005. gadā līdz 26 latiem mēnesī, 2006. gadā — līdz 32 latiem mēnesī, 2007. gadā — līdz 40 latiem mēnesī, 2008. gadā — līdz 50 latiem mēnesī, 2009. gadā — līdz 60 latiem mēnesī un 2010. gadā — līdz 70 latiem mēnesī.

Krīgers uzskata, ka par summas apmēru, par kādu nākamajos gados plānots palielināt neapliekamo minimumu, vēl būtu jādiskutē. Neapliekamais minimums ir jāceļ, ņemot vērā minimālās algas palielināšanu. Patlaban neapliekamais minimums Latvijā ir 21 lats mēnesī, šī summa nav mainījies kopš 1997. gada.

Izglītības reformai nav gatava viena skola un 11 skolotāji

Pēc iepazīšanās ar mācību programmām un skolu apmeklējumiem izglītības valsts inspekcija (IVI) secinājusi, ka no 1. septembra paredzētajai izglītības reformai nav sagatavojusies viena skola, bet savu priekšmetu latviešu valodā nav gatavi mācīt 11 pedagogi. Šobrīd Latvijā ir 111 mazākumtautību skolas un 46 jauktās — krievu/latviešu — skolas.

Kā ziņots, plašus protestus izraisījušie grozījumi izglītības likumā paredz no 1. septembra mazākumtautību skolu 10. klasēs 60% priekšmetu mācīt valsts valodā.

Latvijas Banka paaugstina gada inflācijas prognozi līdz 4,5%

Latvijas Bankas (LB) padome nolēmusi palielināt 2004. gada inflācijas prognozi līdz 4,5% līdzšinējo 4% vietā, žurnālistus informēja LB prezidents Ilmārs Rimšēvičs. LB padome mainījusi domas, ievērojot to, ka «sākušies darboties agrāk neprognozēti faktori, piemēram, metālu cenas celšanās, ko izraisījis tās neatgriezenisks faktors kā Ķīnas ekonomiskās attīstības pieaugums». Iedzīvotājiem Rimšēvičs kārtējo reizi ieteica atturēties no kredītu ņemšanas ārvalstu valūtā, lai izsargātos no valūtu kursu riskiem.

Iedzīvotāju vidējā mēnešalga 2003. gadā

Pilsētās: Ventspils — 278,19 (bruto, latos); Rīga — 262,69; Jelgava — 212,55; Jūrmala — 190,55; Liepāja — 185,40; Rēzekne 178,24; Daugavpils 173,55.

Rajonos: Rīgas — 232,61 (bruto, latos); Kuldīga — 211,11; Valmieras — 210,74; Ogres — 191,94; Valkas — 189,64; Jelgavas — 181,62; Tukuma — 181,17; Limbažu — 180,04; Aizkraukles — 175,79; Jēkabpils — 177,71; Bauskas — 177,03; Cēsu — 176,02; Dobeles — 173,09; Talsu — 169,56; Ventspils — 169,13; Alūksnes — 168,38; Madonas — 168,29; Saldus — 166,43; Gulbenes — 163,24; **PREIĻU** — 160,52; Ludzas — 159,84; Balvu — 158,74; Krāslavas — 157,75; Liepājas — 154,98; Daugavpils — 148,32; Rēzeknes — 147,55.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

DER ZINĀT

Alternatīva civiltiesisko strīdu izskatīšanas kārtība

«Argumenti un fakti —
pierādījumu acis un ausis.»

Tradicionāli divu vai vairāku pušu civiltiesisko strīdus izskatīšanas ceļā civilprocesa kārtībā, izpildot nepieciešamos priekšnoteikumus. Strīdi tiek izskatīti saskaņā ar likumā par Tiesu varu minētajiem lietu izskatīšanas pamatprincipiem. Neizbēgamas ir tādas aktivitātes kā pietiekošu pierādījumu un paskaidrojumu savākšana, sacikstes, aizstāvība, debates, u.c. Jārēķinās, ka tiesvedības process var būt ilgstošs, jo ir paredzēta tiesas spriedumu pārsūdzēšana apelācijas un kasācijas kārtībā.

Arvien izplatītāka pēdējos gados kļūst arī civiltiesisko strīdu izskatīšana šķirējtiesās, kas ir alternatīva strīdu risināšanai likumā «Par tiesu varu» norādītajās valsts tiesu iestādēs. Konfliktsituāciju izskatīšanu šķirējtiesā raksturo strīda izskatīšanas ātrums, konfidencialitāte, iespēja izvēlēties tiesvedības valodu, vietu un vienoties par piemērojamo likumu un šķirējtiesas sastāvu, kā arī iespēja izskatīt lietu uz iesniegto pierādījumu pamata rakstveida procesā.

Saskaņā ar Latvijas Civilprocesa likumu šķirējtiesā var nodot izšķiršanai jebkuru civiltiesisku strīdu, izņemot Latvijas Civilprocesa likuma 487. pantā minētos strīdus. Tie ir:

- 1) strīdi, kas saistīti ar grozījumiem civiltiesiskā akta reģistrā;
- 2) strīdi, kas saistīti ar aiz-

bildnībā vai aizgādībā esošu personu vai par maksātspējīgām atzītu personu tiesībām vai ar likumu aizsargātām interesēm;

3) strīdi par lietu tiesību nodibināšanu, grozīšanu vai izbeigšanu attiecībā uz nekustamu īpašumu, ja strīda dalībnieku vidū ir persona, kurai ar likumu ir ierobežotas tiesības iegūt nekustamu lietu īpašumā, valdījumā vai lietošanā;

4) strīdi, kura izspiešana varētu aizkart tādas personas tiesības vai ar likumu aizsargātās intereses, kura nav šķirējtiesas līguma dalībniece;

5) strīdi, kurā kaut viena puse ir valsts vai pašvaldības iestāde.

Piebildīšu, ka šķirējtiesas spriedums ir galīgs un tas nav pārsūdzams.

Augstāk minētie strīdu izskatīšanas varianti principā ir bezkompromisa, kas nozīmē jebkādu civiltiesisko attiecību un to iespējamo radīto seku turpmāku nepieļaušanu un vispusēju piespiedu atteikšanos.

Kā viena no progresīvākajām civiltiesisko strīdu izskatīšanas alternatīvām ir vidutāja institūts (starpnieks un eksperts noteiktajā lietā vai darbības virzienā), kas visām iesaistītajām pusēm pieņemamā veidā mēģina atrisināt konfliktu.

Izmantojot alternatīvo strīdu risināšanu, ir jāapmaksā starpnieka darbs, taču nav jāalgo juristi ilgstošajiem tiesu procesiem. Šāda strīdu

risināšanas metode ir diskretā un nekaitē uzņēmuma reputācijai, turklāt pastāv iespēja pusēm vienoties par sarunu laiku, vietu, formu.

Alternatīvā konfliktu risināšana bieži tiek izmantota strīdos, kas saistīti ar veselības bojājumiem, kas radušies, saņemot nekvalitatīvus ārstniecības pakalpojumus, lietojot nekvalitatīvus medikamentus. Domāju, ka visiem vēl ir atmiņā Baltkrievijā ražotā medikamenta Askofēns P lietošanas izraisītās sekas zāļu lietotāju veselībai. Zāļu ražotājs kompensēja Latvijas pusei izdevumus par ārstniecību, izmeklēšanu un zāļu izņemšanu.

Arī tādās sarežģītās situācijās, kas skar autortiesības un intelektuālo īpašumu, efektīva ir tieši alternatīvā strīdu risināšana. Pusēm izdodas panākt tādu vienošanos par situācijas tālāku risinājumu, kas tiesas ceļā vispār nebūtu iespējama.

Neatkarīgu ekspertu pieaicināšana strīdu risināšanā tiek aprobēta citās tautsaimniecības nozarēs, piemēram, mežrūpniecībā, tirdzniecībā, nekustamo īpašumu apsaimniekošanā. Domāju, ka tipveida strīda risināšanā starp namsaimnieku un īrnieku par plīsušas ūdens caurules izraisītajām sekām un radušajiem zaudējumiem noteiks tieši profesionāls nozares eksperts, pielietojot noteiktu metodoloģiju un standartus aprēķinos.

Par labu šādai strīdu risi-

nāšanai puses var vienoties jau slēdzot līgumu. Līgumā var atrunāt, ka alternatīvā strīdu risināšana tiks izmantota vispirms un tikai neveiksmīgu sarunu rezultātā puses griezīsies tiesā.

Starpnieks visbiežāk tiek izvēlēts pēc strīdus rašanās, vienoties par pieņemamu kandidātu vidutājam. Starpnieka pilnvaras tiek atrunātas atsevišķi. Starpnieks var pieņemt gan galīgo lēmumu, gan arī darboties kā moderators pušu sarunu laikā.

Iespēju strīdā iesaistītajām pusēm saglabāt konstruktīvas attiecības, kas ļauj sadarboties arī nākotnē, juristi min kā vienu no svarīgākajām alternatīvām strīdu risināšanas metodēm.

Alternatīvā strīdu risināšanas metode

+ lielāka iespēja panākt kompromisa rezultātu visām iesaistītajām pusēm

+ process ir atvieglots un ātrāks

+ mazāki izdevumi

+ diskrets process

- var rasties sarežģījumi meklējot visām pusēm pieņemamu starpnieku

- efektīva metode tikai tad, kad visas puses ir ieinteresētas mierizlīgumā

- neveiksmīgu sarunu gadījumā strīdu būs jāizskatīta tiesā, tas paildzinās termiņus.

Nākamajā reizē par to, kas obligāti jāņem vērā, slēdzot līgumus.

M.sc.soc. Ā.Elsts
aris.elsts@novadnieks.lv

Darba grupa par cenām

Lai sagatavotu informatīvu ziņojumu par patēriņa cenu pieaugumu un izmaiņām, kas saistītas ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā, kā arī — par pasākumiem, kas veicami, lai ierobežotu cenu kāpumu, Ministru prezidents Indulis Emīss uzdevis izveidot darba grupu šādā sastāvā.

Darba grupas vadītāja Ilze Stobova — Ministru prezidenta padomniece, Helmuts Ancāns — Latvijas Bankas valdes priekšsēdētāja vietnieks, Egils Balzdžens — Latvijas Brīvo arodbiedrību sa-

vienības priekšsēdētāja vietnieks, Aigars Graudiņš — Latvijas Komercentru asociācijas viceprezidents, Sandra Grišāne — Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Investīciju un tirdzniecības veicināšanas departamenta uzņēmējdarbības vides un informācijas nodaļas projektu vadītāja, Jānis Miķelsons — Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas Ekonomiskās analīzes departamenta direktors, Jevgēnijs Kalējs — Latvijas Darba devēju konfederācijas valdes loceklis, Ilmārs Šņucins — Finanšu ministrijas Tautsaimniecības analīzes un fiskālās politikas departamenta Makroekonomikas

nodaļas vadītājs, Ludmila Vojevoda — Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Regulējošo prasību un statistikas departamenta direktore, Aija Žigure — Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece, Gints Zeltiņš — Ministru prezidenta padomnieks finanšu jautājumos, Andris Liepiņš — Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks.

Darba grupai uzdots sagatavot un tās vadītājam līdz šā gada 14. jūnijam iesniegt Ministru kabinetā informatīvu ziņojumu par patēriņa cenu pieaugumu un izmaiņām.

Paredzēts, ka darba grupas pirmā sēde notiks rīt, 19.

maijā, un tās dalībnieki apspriedīs Ekonomikas ministrijas (EM) izveidotās darba grupas veikto analīzi par iespējamās inflācijas un cenu kāpuma tempu ierobežošanas pasākumiem.

Ministru prezidents atzinīgi novērtēja EM darba grupas paveikto: «Tas ir pamats, lai turpinātu darbu pie nākamā priekšlikuma izstrādāšanas. EM darba grupa piedāvājusi konkrētus rīcības pasākumus, vienlaikus domājot ilgtermiņā par sabiedrības informēšanu».

A.Korbe,
Valsts kancelejas
Komunikācijas
departamenta
konsultante

OTRDIENA INTERVIJA

Kas īsti ir RENĀTE STIKĀNE – skolotāja, audēja, zinātniece etnogrāfisko tekstiliju jomā? Rīdziniece vai mūsējā? Ar vienu vai pat abām kājām gadu gadiem Rīgā, bet ar sirdi un dvēseli joprojām Preiļu pusē. Pati omulīgi smeļ, ka tāds nu viņai tas liktenis esot, jo dzimtas saknes nelaiz un nelaiz projām.

Saruna ar mākslas aušanas meistari Renāti Stikāni risinājās 2. maijā Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā rīkotajā pasākumā «Preiļu raksti Eiropas jostā», kur Eiropas jostā viņa ieauda Austras koku.

Katrs varam ieaut savus rakstus mūžības jostā

— Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieces stāstīja, ka jūs esot bijusi galvenā muzeja tekstiliju krājuma vērtētāja. Kāds ir šis vērtējums, vai mums ir ar ko lepoties?

— Tik tiešām, pirms vairākiem gadiem esmu pētījusi Preiļu muzeja tekstiliju kolekciju. Tā ir ļoti ļoti bagāta, jo krājumā ir daudzas īpatnējas un reģionam raksturīgas lietas, kādu nav pat lielākajos valsts muzejos Rīgā. Bet lielākā vērtība, ko mēs varam parādīt citiem un ar ko varam lepoties, — joprojām stiprās latgaliešu dzimtas.

Ir daudz kā tāda, ko darījuši mūsu vecvecāki, tad turpinājuši vecāki, tagad darām mēs. Un, droši vien, simtprocentīgi droši, ka arī mūsu bērni, šajā kultūras mantojumā augdami, to uzņems sevī, lai parādītu jebkuram svešiniekam, ar ko mēs atšķiramies no visas plašās pasaules. Bet varbūt — ar ko līdzināties citiem? Starp citu, interesanti ir tas, ka kādreiz Latgalē austās svītrainās segas ir ļoti līdzīgas tām, kādas auz Meksikā. Iemesli ir neizprotami, bet tā nu tas pasaulē noticis, ka esam ne tikai atšķirīgi, bet arī līdzīgi.

Arī tās tautas, kas gadsimtiem ilgi dzīvojušas mums kaimiņos, atstājušas savas pēdas Latgales sieviešu austajos darbos. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja tekstiliju krājumā ir jūtama lietuviešu, krievu, baltkrievu, vācu ietekme. Tas ir pašsaprotami, jo radošie cilvēki, un senlaiku audēji, šaubām, tādas bija, mēģināja pārņemt citu tautu kultūras bagātības, savos darbos pielāgojot tās pa savai modei.

— Preiļos, Borhu muižas kompleksa vārtsarga namiņā, kur pašlaik izvietojusies muzeja tekstiliju, keramikas un un mēbeļu atklātā krātuve, var redzēt daudz lietas, kas mūsu bērniem var likties pavisam dīvainas. Piemēram, kādam nolūkam kalpojušas sienā iedzītās koka tapas?

— Senos laikos Latgalē cilvēki mita samērā mazās mājiņās, tāpēc arī audējām audeklu mešanai vieta bija ierobežota. Audeklus meta uz sienā iedzītajām tapām. Vecmamma vēl zina teikt, ka jaunībā pa ziemu esot noaudušas triju vai piecu sienu garu audeklu. Jauniešiem tagad cits skats uz dzīvi. Lielais vairums jauno meiteņu audeklu mešanu, stelles un pašu aušanu varbūt tikai filmās vai fotogrāfijās redzējušas.

— Jūs tik uzmanīgi sēdāties stellēs, lai sāktu aust Austras koku Preiļu jostā. Likās, baidāties... Vai tās bija kādas īpašas izjūtas?

— Šīs stelles, kurās audeklā tika ieauti Preiļu raksti, ir vairāk nekā gadsimtu vecas. Arī uzmesstais audeklis nostāvējis neaiztīkts daudzus gadu desmitus. Stellu saimniece jau aizsalu, bet viņas darbarīks vēl kalpo.

Senāk stelles taču bija katrā zemnieku mājā. Katra meita izauda sev pūra palagus, segas, dvie-

ļus. Tā bija dzīves nepieciešamība. Tagad visu nopērk veikalos...

Atceros, mana vecmamma stāstīja, ka viņa jaunībā pa ziemu gājusi no Sprindžiem uz Borhu muižu aust. Par divpadsmit stundu darbu esot maksājuši trīs kapeikas. Laikam jau toreiz tās kapeikas bija liela nauda, jo vecmamma esot varēju apavu pāri par nopelnīto nopirkt. Pilsētās esam pārcēlušies uz daudzstāvu mājām. Bet dzīvokļi tik mazi, ka tur neko nevar iesākt, stellēm nav vietas. Pamazām vien aiziet aizmirstībā tautas māksla. Tāpēc dažādas studijas, skolu jaunatnes iesaistīšana pulciņos ir vienīgā vieta un iespēja nenodot aizmirstībai mūsu vecmāmuļu gudrības krājumus.

Mana vecmāmuļa Agate Upeniece bija varen liela audēja. Dzīvoja tepat netālu no Preiļiem Sprindžos. Viņai dikti patika aust. Kad vecumdienās nācās pārcelties uz Rīgu, kur dzīvokli stellēm vairs nebija vieta, viņa adīja. Agatei bija četras meitas, katrai no tām viņa uzadīja pa segai, visādos rakstos, nevienš neatkārtojās. Mana mamma Monika Mančinska bija vecākā meita. Tā kā viņa bija apguvusi ķimiju, labprāt krāsoja dzijas un auda. Skaidrs, ka man nekas cits neatlika kā vien turpināt dzimtas tradīcijas.

Īpašs periods manā dzīvē ir vēlētās Līvāniem, kur gāju mākslas skolā, vēlāk vadīju tautas mākslas studiju «Dubna». Līvānos izsenis bijis daudz veiksmīgu audēju, tāpēc studijas izveidošana bija likumsakarīgs solis. Arī mani tur uzaicināja, lai konsultēju un vērtēju, ko sievas pareizi vai nepareizi dara, latgalisko stilu izkopjot. Protams, ka es ne tikai konsultēju, bet arī pati audu līdzī.

— Kas tagad notiek jūsu vecāsmātes mājās?

— Ai, nav tur tagad vecāsmātes māju... Tikai zeme bija, tur uzbūvējām kūti, nelielu mājiņu. Kamēr mammai bija labāka veselība, viņa tur ziemu vasaru dzīvoja. Tagad te sarodamies tikai pa vasaram, bet dvēselē — visu gadu. Man tās labākās un gaišākās domas vienmēr rodas uz «Baltrožu kalna», tāds ir mūsu māju nosaukums.

Rīgā ar visu laiku negribas palikt — bērni izauguši, tiem sava dzīve un savi darbi. Mani vilktin velk šurp, prom no putekļiem un trokšņiem.

— Uz pasākumu Preiļos jums līdzī bija atbraukuši vairāki desmiti bērnu.

— Es viņiem esmu zīmēšanas skolotāja, strādāju Rīgas 6. vidusskolā. Tā būtībā ir mūzikas novirziena skola, taču ar skolas vadības lielu pretimnākšanu tur ir izveidots arī seno amatu pulciņš, kur bērni var apgūt daudzas interesantas lietas, — gan auz, gan nodarbojas ar keramiku.

— Mūsu laiku bērniem, šķiet, nav īpaši raksturīga tieksme apgūt aušanu vai māla podu virpošanu.

— Gribu teikt, ka bērni ir dažā-

— Kas ir Rīga un rīdzinieki? Nu, nav viņu patiesībā, jo tur ir atbraucēji no Vidzemes, Kurzemes, bet visvairāk, protams, no Latgales. Ir jācenšas saglabāt sava identitāte, gan te, uz vietas, gan galvaspilsētā, — saka Renāte. Viņa ir pārliecināta, ka katrs no mums ir spējīgs ieaut kādus rakstus mūžības jostā. Citām paaudzēm ko brīnīt. Foto: L.Kirillova

di. Vieniem senie amati liekas interesanti un vajadzīgi, citiem — ne. Mūsu skolas direktors saka, ka vienīgi kultūra cels mūs saulītē. Ir tādi brīži, kad skola tukša. Sašēstamies lielajos autobusos un dodamies projām ar koncertiem vai priekšnesumiem. Braucam tepat pa Latviju, braucam uz ārzemēm. Bērni dabū pasauli redzēt, daudz ko jaunu iegūst. Ja citai skolas ir problēmas sarīkot kādu pasākumu, mums — nekādu, protam muzicēt, dziedāt, protam aust, kā saka, meistari uz visām rokām.

— Vai, jūsuprāt, esam spējīgi saglabāt tautas vēsturiskās bagātības, varbūt daudz ko aizlaiduši postā?

— Kad pētīju Preiļu muzeja tekstilijas, atklājās, ka vēl ir daudz lietas, ko vajadzētu iegādāties, piemēram, tikai Latgalei raksturīgus audumus un rakstus. Preiļos pilnīgi unikāls ir *celu* jostu krājums. Arī dvieļi ir brīnišķīgi, lūk, balts lina dvieļis. Tik sarežģītus rakstus laikam vienīgi Latgalē auda. Patiesībā rakstiņš būtu veidojams ar vismaz trīsdesmit sešām nītiem, bet mūsu vecmāmuļas to mācēja izdarīt ar četrām nītiem, auzot *bubulī* un ar skaliem *izlasot*. Preiļos esmu redzējusi arī ļoti skaistus baroka stilā izšūtus dvieļus, te ir dvieļi ar tamborētiem un knipeļotiem galiem.

Es priecājos, ka vienīgi Latgalē sievas mājās joprojām auz. Citur ir studijas, ir pulciņi vai daži entuziasti, bet tur šī senā māksla pārvietojusies no lauku mājām uz dažādām sabiedriskām vietām. Tas ir gluži tas pats, kā baudīt koncertus, pavisam cita garša nekā dzīvam produktam.

Nav jau tā, ka cilvēki negribētu pirkt tautiskās segas vai aizkarus.

Šī vajadzība joprojām saglabājusies. Domāju, ka visai drīz pāries lielā kāre pēc «tīģeriem» un ķīniskajām puķēm uz gultām, tad atkal gribēsies kaut ko ļoti savu. Modes lietas taču nāk un aiziet, bet vērtības paliek.

Ārzemju latvieši atbrauc uz tēvu zemi un ir stāvā sajūsmā par mūsu daiļrades meistarību, sedziņām, cimdiem un tā tālāk. Jo te katrs darbs ir savādāks — te saimniecei dzijtiņa mazliet savādā nokrāsojusies, te musturītis bišķi citāds. Vai tāpēc manta būtu laukā metama? Nē, tak, — tā rodas variācijas, katrs veidojums ir unikāls. Gluži kā ar tautas dziesmām. Šķiet, viens un tas pats pantiņš, bet kaimiņu sādžā jau teic pavisam savādāk. Savā laikā rakstīju kursadaru par mana novada teikām un stāstiem. Pierakstīju dziesmu, ko dzied tikai Preiļos. Professore Stikāne to nemaz nezina.

Oi, par Preiļu novadu un tā cilvēkiem es varu tikai sajūsmināties. Pasaulslavenais lietuviešu komponists Čurļonis taču arī tepat netālu ir dzīvojis un teicis sajūsmas pilnus vārdus par mūsu dabu un cilvēkiem. Gaiša puse!

— Vai mēs to novērtējam? Vairāk strīdamies un kašķējamies.

— Tā ir mūsu lielākā kļūda. Galvenais, ka mūsu bērni arī skrien pa pasauli, bet nenovērtē to, kas ir tuvumā. Attopamies tad, kad par vēlu. Arī es reizēm iedomājos, eh, kāpēc savai vecmammai nepaprasīju?.. Tieši tāpat ir arī ar aušanu. Bet šajā ziņā mēs vēl neko neesam zaudējuši.

— Vai Preiļu muzejs varētu būt interesants pasaules tūristiem ar tādām lietām kā aušana, keramika, kad visiem gribētājiem tiktu

piedāvāts pašiem roku izmēģināt darbos?

— Noteikti! Visai pasaulei ārpus Latvijas šādas iespējas jau sen liekas kā brīnums. Droši vien, ka vajadzētu atjaunot vēl kādu filča darbnīcu, kur veltu cepures pirtī iekšanai vai kādus velteņus. Tas būtu vareni, ka cilvēki varētu izmēģināt roku tādās lietās. Nu, piemēram, iedod tūristam rokās makšķeri un saka, sak, ej, sagādā dīķi sev zivis vakariņām vai sēdies stellēs un izaud segu, ar ko apsegties... (Renāte smejas.)

Pasaulē tagad daudz kas savijies kopā, arī modernais un tautiskais. Es jau teicu, ka «lauvu» un «tīģeru» stiliņš drīz pāries. Redz, kā ir, cilvēkam vienmēr gribas kādu vietīņu, kur var atpūties. Ja apkārt viss ir raibs un gar acīm nīrbošs, kļūstam galīgi nervozi, «uzskrūvēti», nesaticīgi. Kāpēc cilvēki labi jūtas dabas vidū? Tāpēc, ka ir miers un klusums. Ne-laime tā, ka mēs pārāk daudz laika patērējam pie tām zibojajām bildēm televizoros. Un tad galu galā nav nekā — ne garastāvokļa, ne atpūtas. Esam pārblīvīti ar informāciju, kas patiesībā mums nav vajadzīga.

— Preiļu muzejam jūs atstājāt jostā ieauto Austras koku. Turpinās citi, citos pasākumos. Bet kas tālāk audīs jūsu rakstus?

— Dēls un meitas. Varbūt pat drīzāk dēls, viņš ir no dabas amatnieks. Bijām Rēzeknē folkloras svētkos, viņš pamēģināja kalt metālu. Tagad to dara Rīgā. Vēl viņš nodarbojas arī ar keramiku. Meklē, kur izlikt savu enerģiju. Man prieks par to, ka savos trīspadsmit gados viņš atrod tieši šādas nodarbes.

L.Kirillova

«Radoša sieviete Latvijā – 2004»

Trīs Preiļu rajona iedzīvotājas kļuvas par laureātēm «Lauku Avīzes» rīkotajā vēstulju konkursā «Radoša sieviete Latvijā – 2004». Tās ir SILVIJA DREIJERE, Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības dibinātāja, Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja vadītāja, zemnieku saimniecības «Bitīte» saimniece, četru bērnu māmiņa; LEONTĪNA SALENIECE, pedagoge, Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja, divu bērnu māte un VIJA ANCĀNE, sabiedriskās ēdināšanas tehnoloģe, individuālā uzņēmuma «Aglonas maize» vadītāja.

Vēstulju konkursa «Radoša sieviete Latvijā – 2004» noslēguma pasākums notika 14. maijā «Lauku Avīze» birojā «Valgums». Uz to bija uzaicinātas visas šī gada laureātes – kopumā 21 radoša sieviete, kā arī pieci interesantāko un labāko vēstulju autori un apsveicēji.

Konkurss notiek jau septīto reizi. Iepriekšējos gados konkursam varēja pieteikt radošas sievietes laukos, bet šogad – gan laukos, gan pilsētā dzīvojošas uzņēmīgas, darbošas sievietes.

Konkursa «Radoša sieviete Latvijā – 2004» galveno balvu saņēma Balvu rajona Lazdukalna pagasta zemnieku saimniecības «Smilškalns» īpašniece, Lazdukalna daudz bērnu ģimeņu biedrības dibinātāja, sešu bērnu māmiņa Skaidrīte Zizlāne, kura kopā ar vīru Pēteri savā ģimenē pieņēmusi arī audzēbērnus.

Labākais valsti

Latgales novada bērnu un jauniešu mākslas svētkos «Dažādā pasaule», kas notika Rēzeknē un kuros tika prezentēti lietišķās mākslas darbi, rajona bērnu un jauniešu centra (RBJC) un deviņu skolu kopuzvedums ieguva diplomu kā oriģinālākais demonstrējums reģionā. Un, kā atzina Valsts jaunatnes iniciatīvu centra (VJIC) speciāliste Dagnija Ramane – galvenā žūrijas pārstāve – tas bija labākais arī visā Latvijā.

Kopuzvedumā piedalījās Galēnu pamatskolas lietišķās mākslas pulciņa audzēkņi (skolotāja Irita Limane), Priekuļu pamatskolas jaunrades pulciņa audzēkņi (Anita Puncule), Aglonas vidusskolas lietišķās mākslas pulciņš (Vija Kovaļkova), Vanagu pamatskolas un Preiļu 2. vidusskolas tērpu demonstrētājas (skolotājas Ināra Kļavinska un Diāna Spiridonova), Sutru pamatskolas lietišķās mākslas pulciņa audzēkņi (Elīta Grigale), Dravnieku pamatskolas mezglēšanas pulciņa audzēkņi (Skaidrīte Ūzuliņa), Jaunsilavas pamatskolas kokapstrādes pulciņa audzēkņi (Jānis Zvirbulis), Preiļu 1. pamatskolas tautas deju kolektīvs (Ilze Broka). Kopuzveduma veidotāja un režisore bija rajona bērnu un jauniešu centra izglītības metodiķe Anita Kolosova.

Latgales novada diplomus vizuālās mākslas izstādē ieguva arī Ilga Paulīte (Riebiņu vidusskola), Ginta Skutele (Preiļu 2. vidusskola), Līva Grigale (Sutru pamatskola), Marina Fjodorova un Laura Ūbele (Rudzātu vidusskola), Kristīne Mironova (rajona BJC).

VJIC 1. pakāpes diplomu ieguva Aglonas katoļu ģimnāzijas audzēkne Kristīne Hnikina (skolotāja Valentīna Kočkere).

Mācību gada karstais noslēgums

Skolas gada pēdējais mēnesis saspringts gan skolēniem, gan arī pedagogiem, kuri cenšas savienot patīkamo ar lietderīgo. Apciemot kolēģus citās skolās, iepazīties ar mācību iestādes apkārtnē esošajām ievērietas cienīgajām vietām un arī apmainīties pieredzē.

Maijā mājturības skolotāju metodiskā apvienība, ko vada Līvānu 1. vidusskolas skolotāja Maija Kulakova, organizēja semināru «Līvānu mākslas skolas un Latgales Amatniecības centra apmeklējums». Seminārā piedalījās meiteņu un zēnu mājturības skolotāji.

Ekonomikas skolotāji ar lielu interesi semināra laikā apmeklēja HipoTēku bankas Preiļu nodaļu. Viesošanās bankā organizēja ekonomikas skolotāju metodiskās apvienības vadītāja, Aglonas vidus-

skolas skolotāja Ineta Valaine.

Latviešu valodas un literatūras skolotāji ciemojās Riebiņu vidusskolā. Par šo pieredzes apmaiņas braucienu un semināra norisi parūpējās apvienības metodiskā vadītāja, Preiļu Valsts ģimnāzijas skolotāja Silvija Kivko.

Direktoru vietnieki izglītības darbā metodiskās apvienības šī mācību gada pēdējā seminārā pārrunāja skolām aktuālo jautājumu par 9. klases beidzējiem, kuri nesaņēms apliecības, un viņu tālākajām mācīšanās iespējām. Seminārs notika Preiļu 1. pamatskolā, iepazīstoties arī ar skolā izveidotās korekcijas klases darbu. Šo metodisko apvienību vada Līvānu 1. vidusskolas direktora vietniece Inese Magdalenoka. Seminārā apspriesti arī jautājumi, kas saistīti ar eksāmenu organizēšanu un skolu absolvēšanu, mācību gada darba apkopojums.

Preiļu pirmsskolas izglītības iestādē «Pasaciņa» rajona pirmsskolas pedagogiem bija iespēja iepazīties ar izstādi «Pašgatavotās didaktiskās rotaļas un spēles». To sagatavojušas «Pasaciņas» audzinātājas. Katras grupas audzinātāja pacentusies ar izdomu izveidot spēli, kas noder pasaules izzināšanai – krāsu noteikšanai, gadalaiku iepazīšanai. Piemēram, spēlē «Kam kas pieder» izveidotas dzīvnieku figūras, bet atsevišķi – to astes, kājas, ausis vai ragi. Bērni var ņemt šī figūriņas rokā un izmēģināt, vai ragi labāk pieder zīrgam, kaķim vai varbūt gailim. Spēlējoties pavisam nemanot iepazīti dzīvnieki. Par izstādes izveidošanu parūpējies pirmsskolas pedagoga metodiskās apvienības vadītāja, «Pasaciņa» vadītāja Dace Verbicka.

Pieredzes apmaiņas seminārā «Metodiskās idejas» bioloģijas

skolotāji apmeklēja Aglonas vidusskolu. Apvienības vadītāja Līdija Šatilova, šīs skolas pedagoge, bija parūpējies par iespēju iziet mācību un dabas taku gar Cirišu ezeru. Skolotāji atzinīgi novērtēja šeit esošās iespējas skolēniem mācīt pazīt dzīvo dabu. Pēc tam bioloģijas skolotāji varēja aplūkot, kā arī nokopēt un paņemt līdzī daudzus materiālus šī priekšmeta mācīšanai.

Uz semināru Priekuļu pamatskolā devās krievu valodas (kā svešvalodas) skolotāji kopā ar metodiskās apvienības vadītāju Līliju Livmani.

Tālu, interesentu un iespaidiem bagātu braucienu organizēja rajona skolu direktoru metodiskā apvienība, kuru vada Preiļu 1. pamatskolas direktors Aldis Adamovičs. 37 izglītības darbinieku grupa, no kuriem 15 bija direkto-

ri, bet pārējie – direktoru vietnieki vai arī skolotāji, devās astoņu dienu ceļojumā uz Horvātiju. Pa ceļam tika iepazīta Austrija, Slovēnija, Čehija, atpakaļbraucienā no Horvātijas – Ungārija. Tas bija gan izklaides un atpūtas, gan arī pieredzes brauciens. Latvijas pedagogi apmeklēja skolu Horvātijas pilsētā Trogirā un vienu no prestižākajām ģimnāzijām Budapeštā. Aldis Adamovičs «Novadniekam» atzina, ka Preiļos esošā ģimnāzija ne ar ko neatpaliek no Budapeštā redzētā, ja nu vienīgi tajā ir plašākas telpas.

Sesto daļu no ceļa izdevumiem, kas sastādīja 6000 latu, finansēja rajona padome. Pašvaldības savu skolu direktoriem piešķīra arī vienreizēju pabalstu minimālās algas – 80 latu apmērā. Savukārt skolotājiem iespēju robežās materiāli palīdzēja skolas.

IZGLĪTĪBA

Zinātniski pētniecisko darbu autoriem teicams rezultāts

Diviem rajona skolēniem zinātniski pētniecisko darbu konferencē piešķirts augsts vērtējums. Preiļu valsts ģimnāzijas (PVG) 3. kursa audzēknes Daces Čodares darbs valsts mērogā ieguva teicamu vērtējumu, bet šīs pašas skolas 2. kursa audzēknes Antras Ivanānes pētījums ieguva labu vērtējumu. Dace skolotājas Natālijas Pīzeles vadībā kulturoloģijā sagatavoja pētījumu «Svētā Grāla meklējumos», bet Antra ar skolotājas Zentas Didriksones palīdzību ekonomiskā izstrādāja darbu «Zemnieku saimniecības «Ivanānu

mājas» darbības analīze».

No Preiļu rajona uz valsts mēroga konferenci kopumā bija izvirzīti desmit skolēnu zinātniski pētnieciskie darbi. Visnopietnāk ar pētniecību aizraujas PVG audzēkņi. Šo skolu pārstāvēja astoņi skolēni. Divus darbus sagatavoja Līvānu 1. vidusskolas audzēkņi. Zinātnisko darbu konferencē Rīgā tika izskatīti šādi darbi «Pārtikas piedevas» (sagatavoja PVG skolniece Jeļena Aleksejeva), «C vitamīns un tā noteikšana» (PVG, Oksana Kirsanova). Abu meiteņu konsultante bija skolotāja Valentīna Pastare. Darbi ie-

sniegti ķīmijas sekcijā.

Jura Erta vadībā PVG audzēkņi Kaspars Aleksejevs sagatavoja «Bolriņd Delphi 6.0 priekšrocības grafiskas vides aplikāciju izstrādei». Datortehnikai pievērsās arī Ēriks Grebežs, ar skolotāja Ivāra Pakera palīdzību sagatavojot tēmu «Datora datu nesējos dažādos veidos zaudētās informācijas atjaunošanas metodes». Darbi tika vērtēti informātikas sekcijā. PVG audzēkne Inta Litaviece sagatavoja darbu «Krāsas Elinas Zālītes dzejā», kas tapa Silvijas Kivko vadībā. Šis pētījums attiecās uz lat-

viešu literatūras zinātni un vēsturi. Kulturoloģijas tēmai «Cilvēcīgie dievi» un «dievišķie cilvēki» senlatviešu un sengrieķu mītiskajos priekšstatos» pievērsās Solvita Mičule. Meitene strādāja Anas Sviles vadībā.

Līvānu 1. vidusskolas skolēnus zinātniski pētniecisko darbu izstrādē konsultēja Sandra Maskalāne. Ilona Paukste sagatavoja tēmu «Izklaide Līvānos 20. gadsimta 50.-80. gados», bet Inese Ruļuka – «Ebreji Līvānos 1900.-1941. gads», kas tiks iesniegti vēstures un kultūras vēsturiskā mantojuma sekcijā.

Godalgos olimpiāžu uzvarētājus

21. maijā paredzēta godalgu pasniegšana tiem rajona skolēniem, kas guvuši augstus sasniegumus konkursos un olimpiādēs valsts un Latgales reģiona mērogā. Prēmijas saņems arī skolotāji, kuru vadībā skolēni gatavojas olimpiādēm. Rajona padome šim nolūkam piešķīrusi 1500 latus.

Valsts olimpiādē fizikā otro vietu ieguva Andrejs Sabanšis no Preiļu Valsts ģimnāzijas (PVG). Viņu konsultēja skolotāja Eleonora Bleive. PVG skolēns Jānis Timošenko trešo vietu valstī ieguva matemātikā (skolotāja Līgita Pauniņa), atzinību vācu valodā (Vija Pīzele) un atzinību fizikā (Eleonora Bleive). Rudzātu vidusskolas skolēns Mārtiņš Sprīngis atzinīgu vērtējumu ieguva matemātikā. Viņu sagatavoja Ve-

neranda Sprīngē. Šīs skolas skolēns, Jolantas Lūbikas audzēkņis Sandis Vilcāns atzinību ieguva bioloģijā. Atzinīgu vērtējumu bioloģijā saņēma arī Salas pamatskolas skolniece Baiba Luriņa, ko konsultēja Lilija Upeniece. Vizuālās mākslas olimpiādē trešo vietu izcīnīja Preiļu 1. pamatskolas skolēns Oskars Mūrnieks, kura skolotāja ir Marianna Abricka. Šajā priekšmetā atzinīgu vērtējumu ieguva arī Daiga Greisle no Siļūkalna pamatskolas. Meitenes skolotāja ir Rita Teilāne. Mājsaimniecības olimpiādē divas atzinības ieguva Maijas Kulakovas audzēknes no Līvānu 1. vidusskolas – Gunita Dalka un Dana Rinkus, kā arī Jersikas pamatskolas skolēns Arturs Purviņš. Viņa skolotājs ir Arvids Matusevičs.

Labi rezultāti gūti valsts mēroga konkursos. Helēnas Piziņas audzēkne Līga Koko-

rite no Vārkavas vidusskolas pirmo vietu ieguva konkursā «Pazīsti savu organismu». Šajā konkursā trešo vietu ieguva Jānis Kurlovičs un Jānis Krauklis no Līvānu 1. vidusskolas. Abus zēnus konsultēja Reģina Stikāne. Trešā vieta konkursā piešķirta arī Franča Livmaņa audzēknei Zanei Grigalei no PVG.

Konkursa «Zvirbulis – 2004» pusfinālā otrās vietas izcīnīja Līva Čingule no Līvānu 1. vidusskolas un Edmunds Strods no Priekuļu pamatskolas. Līvu sagatavoja skolotāja Anna Kārkle, Edmundu – Diāna Bravacka.

Novada olimpiādēs godalgotas vietas ieguva astoņi rajona skolēni. Latviešu valodas un literatūras olimpiādē pirmo vietu izcīnīja Edīte Šņepste no Pelēču pamatskolas, otro – Vizma Mičule no Dravnieku pamatskolas. Edītes skolotāja ir Marija Zime-

le, bet Vizmas – Valentīna Mičule. Atzinību šajā priekšmetā ieguva Aivis Pizelis no Preiļu 1. pamatskolas un Daira Vaivode no Vārkavas vidusskolas. Aivja skolotāja ir Ilga Eglīte, bet Daira gatavojās ar Silvijas Stankevičas palīdzību.

Vācu valodā trešo vietu izcīnīja Māriņes Šķesteres audzēknes, Preiļu 1. pamatskolas skolniece Rita Cibule un Laine Naglinska.

Krievu valodā un literatūrā Līvānu 1. vidusskolas skolniece Irina Pereverzeva no Jersikas pamatskolas skolniece Marīta Greidāne ieguva trešo vietu. Irinas skolotāja ir Irina Viļčinska, bet Marītas – Anna Greidāne.

Godalgas tiks pasniegtas arī labāko skolēnu zinātniski pētniecisko darbu autorēm – Dacei Čodarei un Antrai Ivanānei no PVG.

Nometnes — bērnu atpūtai un izklaidei

Vasara ir atpūtas laiks. It īpaši šo atpūtu ir gaidījuši tie bērni un jaunieši, kas pēc garajiem mācību mēnešiem tagad vēlas atgūt spēkus un izbaudīt vasaras sniegtās priekšrocības. Vasaras nometnes sniedz viņiem iespēju atpūsties, izklaidēties, iegūt jaunus draugus un kaut ko arī iemācīties.

Preiļu Bērnu un jauniešu centra izglītības metodiķe Ingūna Patmalniece pastāstīja, ka Preiļu rajona Bērnu un jauniešu centrs šovasar organizē divas nometnes. Pirmā ir radošās atpūtas dienas nometne, kura notiks no 8. līdz 11. jūnijam. Piedalīties tajā varēs bērni vecumā no septiņiem līdz vienpadsmit gadiem. Nometnē tiks rīkotas dažādas radošās darbnīcas, sporta aktivitātes un pārgājieni. Vasaras beigās — no 17. līdz 20. augustam notiks gadskārtējā Preiļu rajona skolu pašpārvalžu līderu nometne «Aplis 2004». Šajā nometnē piedalīties aicināti visu rajona skolu pašpārvalžu pārstāvji.

Dabas draugu kluba vadītāja Helēna Piziča organizē nometni, kas notiks no 25. līdz 30. jūnijam Rīgas zooloģiskajā dārzā un paredzēta dabu mīlošiem jauniešiem. Trīs nometnes šovasar organizē arī Līvānu bērnu un jauniešu centrs. Tās ir nometnes «Rakari», kas notiks no 7. līdz 17. jūnijam, «Dana 2004 Smaidis 2004», kas notiks no 12. līdz 19. jūlijam, un «Sapnis vasaras naktī», kas notiks no 2. līdz 5. augustam.

Ievērojams fakts, ka šovasar pirmoreiz nometņu vadītāja Skaidrīte Žukova vadīs komerciālu nometni. Tā paredzēta pasaku varoņu Harija Potera faniem, notiks Jēkabpils rajona Gāršenes pagastā un dažādos laikos pulcinās dalībniekus vecumā no septiņiem līdz 15 gadiem.

Vecākiem, pirms bērna laišanas uz nometni, būtu jāzina, kas ir nometnes organizatori un kāda ir nometnes programma. Lai bērnu vārtu uzņemt nometnē, vecākiem jāsaņem primārā veselības aprūpes ārsta izziņa par bērna veselības stāvokli, kurā iekļautas ziņas par bērna asinsgrupu, vakcinācijām un iepriekšējiem kontaktiem ar infekcijas slimniekiem, kā arī jāslēdz līgums ar nometnes vadītāju.

Drīzumā iznāks Latvijas Nometņu asociācijas katalogs «Tava vasara 2004», kurā būs iekļauta vispusīga informācija par šovasar Latvijā paredzētajām nometnēm. Šis katalogs varētu palīdzēt vecākiem un bērniem izvēlēties sev un savām iespējām piemērotāko nometni. Tas būs pieejams Latvijas Nometņu asociācijā un reģionālajos bērnu un jauniešu centros.

Vasarā bērniem un pusaudžiem tiek piedāvātas gan bezmaksas, gan arī maksas nometnes, turklāt maksas par katru nometni ir atšķirīga. Tā var būt no 3 līdz pat 100 un vairāk latiem. Papildinformāciju par dažādām nometnēm un to maksām iespējams saņemt Preiļu Bērnu un jauniešu centrā, kā arī piezvanot Ingūnai Patmalniecei pa tālruni 5381395.

J.Micāns, Vidzemes augstskolas Sabiedrisko attiecību 1. kursa students

NVA aicina darba devējus iesaistīties pilotprojekta par skolēnu nodarbinātību vasarā īstenošanā

Jau no 10. maija ir uzsācies pilotprojekta realizācijas pirmais posms — darba devēju reģistrācija NVA filiālēs visā Latvijā. Šajā projektā kā darba devējs var iesaistīties jebkura juridiska persona, valsts un pašvaldību iestādes, kā arī Latvijas Amatniecības kamerā reģistrētie amatnieki.

Darba devēji var pieteikties līdz pat maija beigām tuvākajā NVA filiālē, iesniedzot aizpildītu pieteikuma veidlapu (tā atrodama arī NVA mājas lapā www.nva.lv). Savukārt skolēniem jāreģistrējas kā darba meklētājiem dzīvesvietai tuvākajā aģentūras filiālē no 1. jūnija.

Pilotprojekta īstenošana ilgs nedaudz vairāk kā 2 mēnešus: no 14. jūnija līdz 31. augustam. Tā realizēšanā plānotie 80 tūkstoši latu paredzēti apmēram 2000 skolēnu nodarbināšanai. Tomēr atkarībā gan no darba devēju, gan pašu skolēnu atsaučības, reģistrējoties NVA filiālē, izveidotās reģionālās komisijas izvērtēs iespēju iesaistīt pēc iespējas vairāk skolēnu. Skolēnu darbs šajā pilotprojektā ir nodefinēts kā prakse, jo strādāt katrs no viņiem varēs tikai 1 mēnesi.

Kāpēc dalība pilotprojektā ir izdevīga darba devējam?

Valsts pirmo reizi minētā pilotprojekta ietvaros finansiāli atbalsta tos darba devējus, kuri vēlas nodarbināt pusaudžus, daļēji maksājot algu skolēnam — darba ņēmējam un piemaksājot prakses vadītājam. Aģentūra daļēji apmaksās skolēna darba algu — 50% apmērā no minimālās mēneša darba algas, ja skolēns strādājis pilnu darba dienu un 25% apmērā, ja tikai pusi darba dienas. Savukārt darba devējam būs jāmaksā 50% no minimālās algas (ja pilna darba diena) vai ne mazāk kā 50% apmērā no minimālās mēneša darba algas (ja skolēns strādā 1/2 darba dienas).

Papildus NVA maksās arī prakses vadītājam — no 20 līdz pat 80 latiem — atkarībā no apmācāmo skolēnu skaita. Maksimāli pieļaujama apmācāmo skaits ir 12 skolēni.

Darba devējam būs jānomaksā arī visi tiesību normatīvajos aktos paredzētie nodokļi (no minimālās darba algas un no piemaksas prakses vadītājam).

Darba devēju izvēles kritēriji ir NVA filiāļu komisiju ziņā. Aģentūras speciālisti, izstrādājot pilotprojektu, ir sagatavojuši ieteikumus darba devēju atlases procesā. Plānots, ka priekšroka tiks dota dar-

ba devējiem, kuri maksās papildus pilotprojektā garantētajai minimālajai darba algai, piedāvās skolēniem pusdienas vai nodrošinās ar transportu. Tāpat tiks vērtēts plānotais nodarbināmo skolēnu skaits un prakses vadītāja kvalifikācija.

Kas nepieciešams skolēnam, lai reģistrētos NVA?

1) personu apliecināošs dokuments (pase vai dzimšanas apliecība),

2) izziņa no izglītības iestādes par šī mācību gada sekmīgu pabeigšanu,

3) izziņa par dzīvesvietas deklarāciju (reģistrēties var tikai dzīvesvietai tuvākajā NVA reģionālajā filiālē — rajona centrā vai tuvākajā sektorā).

Kad būs sameklēts skolēna vēlmēm atbilstošs darba devējs, tam būs jāiesniedz arī algas nodokļu grāmatiņa (interesēties Valsts ieņēmumu dienestā) un medicīniskā izziņa (ko var izsniegt arī ģimenes ārsts). Laikā no 1. līdz 8. jūnijam NVA filiāles noslēgs līgumus ar izvēlētajiem darba devējiem par pilotprojekta īstenošanu, lai līdz jūnija vidū paredzētajai projekta īstenošanai skolēni varētu nokārtot savas darba tiesiskās attiecības ar darba devējiem. Priekšroka, izvēloties reģistrētos skolēnus — darba meklētājus, būs daudz bērnu ģimeņu atvasēm.

Projekta mērķis ir radīt iespēju skolēniem vecumā no 15 gadiem vasaras brīvlaikā apgūt nepieciešamās pamatprasmes un iemaņas, gūstot praktisku darba pieredzi, kā arī veicināt skolēnu zināšanas par darba tirgu un tā tiesiskajām normām Latvijā.

Šī gada septembrī paredzēts izvērtēt pilotprojekta norisi, pievēršot uzmanību iespējamo kļūdu novēršanai un analizējot iespējas jau daudz plašāk šādu projektu realizēt arī 2005. gadā. Paraleli pilotprojektam iecerēts panākt vienotas informatīvās datu bāzes izveidošanu, lai visa gada garumā NVA varētu sniegt informāciju tieši skolēnu nodarbinātības jomā gan darba devējiem, gan darba ņēmējiem. Tāpēc aicinām gan uzņēmējus, gan pašvaldības, gan nevalstiskās organizācijas un valsts iestādes, gan citas juridiskās personas iesaistīties pilotprojektā, kura mērķis ir palīdzēt iepazīstināt pusaudžus un jauniešus ar dažbrīd ne visai vieglo un vienkāršo darba vidi.

Papildus informācija:

■ Ilona Jurševska (Pilotprojekta koordinatore, tālr. 7021 778)

■ NVA Preiļu filiāle, tālr. 53-24315, Anita Anspoka

■ NVA mājas lapā www.nva.lv

Jauns priekšmets ar nezināmajiem

Mācību gads, kurš arī šogad nesis tik daudz uztraukumu skolotājiem un skolēniem ar dažādām pārmaiņām, tuvojas beigām. Šī mācību gada laikā vidusskolu beidzējiem un viņu vecākiem bija jāpieņemas pie domas, ka vidusskolās jāatsakās no gadiem ierastajiem izlaidumiem, bet pamatskolēniem, — ka pārvešana no klases uz klasi arī ar nesekmīgām atzīmēm bijis tikai apmāns skaistas statistikas vajadzībām. Tagad lielam skaitam pamatskolas beidzēju jāsamierinās ar domu, ka viņiem slēgtas citu skolu durvis.

Skolu vadītāji prognozē, ka arī nākamais mācību gads sāksies ar neskaidribām. Viena no tādām saistīta ar kristīgās mācības vai ētikas priekšmeta ieviešanu. Oficiāli Izglītības un zinātnes ministrijas dokuments saucas «Par mācību priekšmetu standartu ieviešanu 2004./2005., 2005./2006. un 2006./2007. mācību gadā.», un tajā noteikts, ka skolās mācību priekšmetu standartu kristīgajā mācībā un/vai ētikā ieviešami šādā kārtībā: 1., 2. un 3. klasē. Jaunajā mācību gadā viena stunda nedēļā paredzēta 1. klasē, gadu vēlāk — arī 2. klasē viena stunda nedēļā un vēl pēc gada — arī 3. klasē. Tātad, sākot ar jauno mācību gadu, šī priekšmeta mācīšana tiks ieviesta sākumskolas trijās klasēs.

Neesam saņēmuši nekādu komentāru, nedz arī mācību plānus saistībā ar šī priekšmeta mācīšanu, teica rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētāja vietniece Dzintra Šmukste. Uz skolām tiek aicināti bērni, kuri šogad

uzsāks mācības 1. klasē un viņu vecāki, kam skaidro par skolai nepieciešamo lietu iegādi, par priekšmetiem, kādi tiks mācīti. Vecākiem jāizvēlas, kādu priekšmetu bērns skolā mācīsies — kristīgo mācību vai ētiku, bet direktoriem nav īstas skaidrības par vairākiem jautājumiem saistībā ar šo priekšmetu. Pagaidām viss tikai projektu līmenī. Kas šo priekšmetu tiesīgi mācīt — sākumskolu skolotāji vai speciāli sagatavoti pedagogi? Un ar ko kristīgā mācība atšķirsies no ētikas?

Rajona izglītības pārvaldes metodiskā centra vadītāja Valentīna Karpušenko informēja, ka kristīgās mācības ieviešana skolām rada daudz sarežģījumu. Baznīca vēlas, lai šo priekšmetu skolās mācītu tās ieteiktas un atbalstītas personas. Baznīcas deleģējums noteikts arī attiecīgā IZM rīkojumā: «Pedagogus kristīgās mācības kā starpkonfesionāla mācību priekšmeta mācīšanai izglītības iestādē izvirza Latvijas Republikas tradicionālo kristīgo konfesiju vadība». Tie varētu būt katehēti, kas ir mācījušies attiecīgosursos, ieguvuši katehēta sertifikātu un arī patlaban skolās vada ticības mācības nodarbības, tas ir, sagatavo bērnus pirmajai svētajai Komūnijai, vai arī speciālisti ar augstāko teoloģijas izglītību. Savukārt skolas nevar neievērot ar likumu noteikto prasību, ka visiem skolotājiem, kas pasniedz mācību stundas, ir jābūt augstākajai pedagoģiskajai izglītībai. Tikai atsevišķu — ne vairāk kā 3-4 — skolu katehētiem tāda ir, un pārsvarā tie ir pedagogi ar augstskolas diplomu, kuri

papildus apguvuši katehēta zināšanas. Šiem skolotājiem vasarā būs iespēja apmeklēt attiecīgus kursus un papildināt zināšanas par kristīgās mācības standartiem un programmu. Ko darīt tām skolām, kurās ticības mācību pasniedza speciālists ar katehēta sertifikātu, bet bez augstākās pedagoģiskās izglītības?

Par valsts budžeta līdzekļiem paredzēti kursi skolotājiem, kas mācīs ētiku. Tajos piedalīsies pa vienam skolotājam no katras skolas, un līdz septembrim pedagogi tomēr tikšot attiecīgi apmācīti. Starp citu, skolotāji, kas ir mācījušies sociālās zinības, ir apguvuši arī ētiku kā vienu no tās sastāvdaļām, un daļai skolotāju izglītības dokumentā tas arī parādās. Citiem savukārt tas netiek rakstīts, un ar šiem formulējumiem ir viens liels juceklis, stāstīja metodiskā centra vadītāja. Kursi būs arī kristīgās mācības skolotājiem, ko rīkos Teoloģijas fakultāte, kas arī izsniegs tālākizglītību apliecināšu dokumentu. Bet kuru no priekšmetiem izvēlēsies bērni un viņu vecāki, pagaidām nav zināms. Savukārt vecāki, kuru bērni uzsāks skolas gaitas, ir pārliecināti, ka kristīgās mācības stundās bērni tiks sagatavoti pirmajai komūnijai. Šis uzskats ir maldinošs, teica metodiskā centra vadītāja, jo tas joprojām paliks katehēta ziņā.

Jaunā priekšmeta mācību paraugplāns pagaidām esot aplūkojams tikai internetā. Kopumā skolām un vecākiem jaunā priekšmeta ieviešana nāk ar pagaidām daudziem nezināmajiem.

L.Rancāne

● REKLĀMA

● REKLĀMA

● REKLĀMA

INSERVISS GROUP

PRECES UN PAKALPOJUMI UZ KREDITA

Darbu sākusi jauna kredītu nodaļa!

Maijā visiem pirkumiem kredītā Zelta kartes noteikumi!

Preiļi
Brīvības iela 2,
tāl. 53 81125

ASSAINIS nr. 36

Pirmseksāmenu STRESS – MĪTS vai PATIESĪBA?

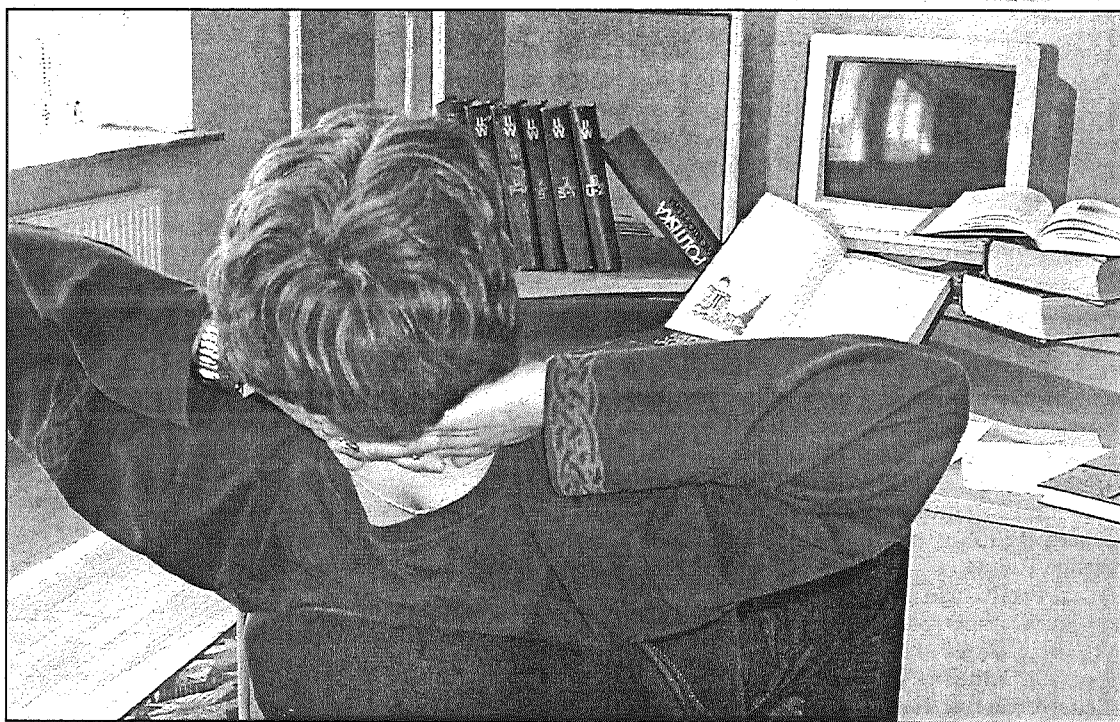
Maijs ir pietiekami sa-
springts, kontroldarbiem un
ieskaitēm pieblīvā mēne-
sis visiem skolēniem neat-
karīgi no tā, kurā klasē tie
mācās. Tomēr visgrūtāk klā-
jas tieši pamatskolu un vi-
dusskolu beidzējiem – citi-
gi jāgatavojas gaidāmajām
ieskaitēm un eksāmeniem.
Lūk, daži viedokļi par pirms-
eksāmenu stresu.

✓ Pirmseksāmenu stress? Tas
vairāk ir manai mammai nevis
man pašai. Man nav nekādu īpašu
emociju, taču mamma... Viņa uz-
traucas par mums abām kopā. Vi-
su laiku mudina mani uz mācīša-
nos. Es, protams, to daru, taču
arī mācīties vajag ar normu. Ir
reizes, kad no lielās lasīšanas sāk
sāpēt acis un galva bezmaz vai
kūp. Pēdējā laikā redze ir manā-
mi pasliktinājusies. Protams, pē-
dējos mēnešos ir ierobežota arī
izklaides pasākumu apmeklēšana.
Eksāmenus uzveru kā pašsaprot-
tamu lietu – kā būs, tā būs. Esmu
pietiekami pārliecināta par
savām zināšanām. Arī augstskolu

esmu izvēlējusies, protams, neaiz-
miršot rezerves variantus.

✓ Ļoti uztraucos par gaidāma-
jiem eksāmeniem, jo no tiem ir
atkarīgs, kurā augstskolā mācīšos,
nākamā darbavieta, tātad – arī
visa turpmākā dzīve. Tāpēc paš-
laik citīgi mācos, apmekleju dažā-
das konsultācijas. Vairāk gatavo-
jos to priekšmetu eksāmeniem,
kuri būs nepieciešami, stājoties
izraudzītajā augstskolā. Esmu
stingri izvēlējusies savu nākamā
mācību iestādi. Ja neiestāšos klā-
tienē, mācīšos turpat neklātienē.
Saprotams, ir nācies atteikties no
«tusiņiem», jo brīvais laiks jāvelti
ja ne mācībām, tad atpūtai no aiz-
vadītās nedēļas slodzes gan.

✓ Protams, eksāmeni biedē, ta-
ču histērijā nekrītu. Paļaujos uz
savām gadu gadiem krātajām zi-
nāšanām. Nomierina apziņu, ka
daudzi, kas vidusskolā mācījušies
arī sliktāk par mani, eksāmenus
nokārtoja pietiekami labi, lai veik-
smīgi iestātos augstskolās un studē-
tu. Esmu sācis vairāk mācīties pat-
stāvīgi, jo zināšanas ar karoti mutē
neviens ieliet nevar. It kā esmu iz-
vēlējies arī augstskolu, taču nevaru

galvot, ka tuvāko dienu laikā ma-
nas domas varētu mainīties.

✓ Es neuztraucos par gaidāma-
majiem eksāmeniem (drīzāk par
pedējo «tusiņu» ar kursabiedri-
em). Bet, ja nopietni, tad uz-
skatu, ka visus šos gadus esmu
pietiekami mācījies, lai visu no-
kārtotu līmenī. Arī augstskolu es-
mu izvēlējis, protams, apsverot
iespējas, kur iešu, ja netikšu cerē-
tajā. Gan jau viss būs labi!

✓ Zināms stress, kā jau visiem,
ir arī man, tomēr, — kas jādara,
tas jādara. Zinu, kur iešu mācīties
tālāk. Manu izvēli ļoti lielā mērā
noteica interešu tests. Tad arī sa-
pratu, ar ko patiesībā gribu nodar-
boties, kādā profesijā strādāt. In-
formāciju par augstskolām meklē-
ju presē, dažādos bukletos, in-
ternētā, izstādē «Skola 2004».

✓ Vidusskolu pabeidzu jau
pirms pāris gadiem. Atceros, ka
skolotāju iespaidā biju ļoti nobi-

jusies. Visu laiku tikām baidīti, it
sevišķi par špikošanu, nepietie-
kamiem rezultātiem utt. Sanāca
tā, ka tieši rakstu darba laikā man
palika ļoti slikti. Vairs nedomāju
par uzdevumiem, bet par to, lai
neizņemtos turpat zālē. Tad arī
nācās sastapties ar skolotāju ne-
izprasto attieksmi. Knapi izlū-
dzos atļauju aiziet uz tualeti, vis-
maz pašas skolotājas pavadībā.

Tagad mācos augstskolā, te arī
ir jākārto dažādas ieskaite un ek-
sāmeni. Jūtos daudz vieglāk nekā
vidusskolā, ir arī krietni mazāka
slodze. Taču jāmācās, protams, ir.
Manā kursā studē divas meitenes,
kuras pirms ieskaitēm un eksāme-
niem nekad īpaši nemācās. At-
nāk, pajautā šo to vienam, šo to
otram, iet un atbild vai uzraksta
daudz labāk nekā citi, kamēr mēs,
pārējie, pirms tam stundām un
dienām ilgi zubrījušies.

✓ Atceros, kā kārtoju savus pa-

matiskolas eksāmenus. Skolotāji
pirms tam baidīja jau nu ļoti.
Mums bija bezmaz vai iepotēts,
ka esam muļķi, pēdējie dumīķi,
ka nespēsim neko sekmīgi uzrak-
stīt. Taču es to visu centos laist
gar ausīm. Tomēr apzinājos, ka
tam visam ir arī sava veida pozi-
tīva ietekme, dažiem – stimuls
cītīgāk mācīties. Uzskatīju, ka de-
viņus gadus neesmu mācījusies
tāpat vien pa tukšo, kaut kas jau
vienmēr prātā aizķeras. Lielākie
stresi bija pirms izlaiduma, bet
eksāmenu dienās – nekādu uz-
traukumu. Iepriekšējos vakaros
tikpat kā nemācījos, bet gan at-
pūtos, kārtīgi izgulējos. Paļāvos
uz savā galviņā esošajām zināša-
nām, un rezultāti bija pāt necerēti
labi visos priekšmetos, atzīmes la-
bākas par semestra novērtējumu.

Ginta Rubene,
Preiļu Valsts ģimnāzijas
audzēkne

Vidusskolu beidzējiem pienācis LAIKS IZVĒLĒTIES

Manuprāt dzīve ir gluži kā
ceļš, kurš sastāv no vai-
rākiem posmiem. Beidzoties
vienam, ir laiks paraudzīties
uz noiето, lai saprastu, kā
uzlabot savu veiksmi nāka-
majā.

Pirmās šī pavasara pieneses
mēs – vidusskolu un ģimnāziju
beidzēji – vēl pamanījam, bet to,
ka nozied ievas, palaidām garām.
Kad, uzsākot mācības 12. klasē,
skolotāji mūs brīdināja par to, ka
šis gads paskries nesajusts, īsti
neticējām. Tagad zinām, ka tā bi-
ja balta patiesība. Bet ne jau par
pazudušo laiku un pavasari ir ru-
na. Gribu pastāstīt par šā brīža
sajūtām, kas raisās manī un ma-
nos skolas biedros.

Gatavojoties rakstīt par tēmu,
kā pirmseksāmenu nedēļās jūtas
ši gada vidusskolu beidzēji, ļāvu
izteikties saviem vienaudžiem –
Preiļu Valsts ģimnāzijas trešo kur-
su audzēkņiem.

«Ar zināmu ieinteresētību, ne-
lielām aizdomām un miglainām
nojausmām gaidu katru nākamā
dienu,» saka 3.b kursa audzēkne
Dace. Tā jau ir – neko īsti nevar
zināt. Jācer, ka veiksies eksāme-
nos, kas šobrīd ir visaktuālākais.
Salvis no 3.d ir filozofiskāks:
«Neliels satraukums ir. Daudz ko
nožēloju, daudz ko – ne. Kopumā

ņemot, esmu apmierināts par se-
vis paveikto, lai gan ir dažas lietas,
ko gribētos sākt no jauna un iz-
darīt labāk.» Jā... Taču tas vairs
nav iespējams, jo līdz lielajiem
pārbaudījumiem, no kuriem būs
atkarīga mūsu turpmākā dzīve vis-
maz dažus nākamus gadus, palicis
pārāk maz laika.

Runājot par eksāmeniem, Li-
ene (3.h) atzīst, ka «tā ir veik-
sme/neveiksme». Viņa uzskata,
ka pēc viena darba (*un tāds darbs
ir eksāmens, red.*) nevar novērtēt
patiesās skolēna zināšanas. Tad
jau redzēs... Liene tic un cer, ka
viss būs tā, kā tam jānotiek. Un
jānotiek ir vislabāk.

Bezrūpība ir zudusi. «Salīdzī-
nājumā ar pirmo vai otro ģimnā-
zijas kursu, slodze, protams, ir
palielinājusies. Tomēr tas ir tā
vērts, lai sasniegtu labus rezultā-
tus. Manuprāt, es eksāmenus no-
kārtotšu labi, lai gan, jāatzīst, ka
uztraukums tomēr nav gājis se-
cen,» tā Inese (3.h).

Tomēr ne visi ir tik pārliecināti
par sevi. Piemēram, Indra no 3.b
kursā saka, ka zināšanas dažos
priekšmetos neviņš pārliecināts. Arī
Juris no 3.a piekri: «Prognozes ir
bēdīgas, bet cerība mirst pēdējā.
Esmu sabiedēts, ka eksāmeni bū-
šot grūti. Klusībā gan domāju, ka
tik traki nebūs, varbūt skolotāji
tādā veidā cenšas mūs piespiest

cītīgāk mācīties.» «Dažu brīdī pār-
ņem bailes par savām zināšanām,
bet kopumā man šķiet, ka viss būs
kārtībā. Man iespēja dabūt C li-
meni varētu rasties tikai vienā
pārbaudījumā,» tā savas izjūtas
raksturo Salvis. «Slodze skolā ir
palielinājusies. Godīgi sakot, ir
grūti visu paspēt, jo ir jāmācās
gan stundās uzdotais, gan papil-
dus jāatkārto viela eksāmeniem,»
atzīst Solvita no 3.b kursa.

Vēl tik daudz ir jāpadara, bet
laika – maz. Šķiet, pavisam nesen
savās iepriekšējās skolās nosvi-
nējām 9. klases izlaidumu. Tagad
atkal esam vecākie skolēni skolā.
Dienas un mēneši kaut kur pa-
gaisuši. Par spīti visam, uz jautāju-
mu, vai atliek laiks arī ārpusstun-
du dzīvei, saņēmu necerēti opti-
mistiskas atbildes. «Tas ir atkarīgs
no dzīvotgribas. Ja diena ir pārāk
noslogota, vēl taču paliek nakts!»
saka Dace, bet Liene piebilst:
«Protams! Vienmēr!»

Izskatās, ka nēmaz tik traki ne-
mācāties, ja paspējam arī atpū-
ties un izklaidēties. Cik daudz un
cik ilgi «tusējami», tas ir katra
paša ziņā. Prasības pret sevi jau-
niešiem pieaug, arī atbildības izjū-
ta un apziņa, ka viss jādara pa-
šiem, ka šoreiz ir citādāk nekā ie-
priekšējos gados. Tagad jūtams
izmaiņas dzīves ritmā patiesībā
gatavo mūs vēl lielākām pārvērti-

bām. Ko darīsim, kad pametīsim
skolas solu? Vairums no maniem
skolas biedriem ir nolēmuši stāties
augstskolās. «Gan jau tikšu... Ja
šogad neizdosies, neatkāpšos,
mēģināšu nākamgad,» saka Liene.
Tomēr ne visi ir tik pārliecināti.
Piemēram, Juris atzīst, ka par
tālākām mācībām domāšot pēc
tam, kad būs uzzinājis eksāmenu
rezultātus. Var jau būt, ka tā ir
arī pareizi – tu uzreiz redzi, kādās
nozārēs esi konkurētspējīgs, tāpēc
attiecīgi izvēlies augstskolu, nevis,
kā vairums, — izlem, kur studēt,
un, ja gadās neveiksme iestājek-
sāmenos, esi sprukās.

Lai nu kā, bet jāstudē! «Bez
augstākās izglītības mūsdienās
iespēju diapazons ir ļoti šaurs,»
secina Indra. Tomēr izvēlēties īs-
to mācību iestādi nav viegli. Daci
nomoka jautājums, vai viņa patie-
šām spēš mācīties ar pilnu at-
devi. Vēl jāpievērš uzmanība Eiropas
Savienības piedāvātajām ies-
pējām brīvi studēt ārzemēs.
Solvita savu nākotni pagaidām
redz Latvijā, bet, ja būs iespēja,
došoties arī uz ārzemēm. Arī In-
dra domā līdzīgi: «Tas ir jādara, lai
papildinātu darba iemaņas, mā-
cību prasmes, bet uz pastāvīgu
dzīvi – nē!» Salvim ir cits viedok-
lis: «Savu nākotni viennozīmīgi
esmu nolēmis saistīt ar Latviju.
Ja būs iespēja, ar Latgali.»

Domas ir dažādas, bet skaidrs ir
viens – mēs, vidusskolu beidzēji,
apzināties, ka maksimāli jāiz-
manto visas mums piedāvātās ies-
spējas. Tas nekas, ka vēl īsti nezi-
nām, kur studēsīm, vai labi no-
kārtosīm eskāmenus. Galvenais,
esam izturējuši. «Prieks, ka trīs
gadi pavadīti patiesi jaukā skolā.
Prieks, ka visu laiku blakus ir biju-
si ne tikai gudri, izpalīdzīgi skolo-
tāji, bet arī neaizvietojami klases
biedri. Žēl, ka pavisam drīz šo cil-
vēku mums vairs nebūs blakus,»
skumji nopūšas Inese. Viņu papild-
dina Juris: «Arī man prieks, ka
atvērušies visi lielie ceļi, bet tajā
pašā laikā žēl, ka nav bijis pietie-
kami daudz gribasspēka šos ceļus
brūgēt ar zināšanām. Skumstu par
lielisko draugu pulku un klases
kolektīva izjukšanu. Tomēr mūs-
dienās attālums nav šķērslis...»

□□□

Pārdomājot savu vienaudžu at-
bildes, rodas sajūta, ka esam uz
pareizā ceļa. Mēs nebeidzāms arī
klūdoties, jo zinām, ka vienmēr
pietiks spēka doties tālāk. Pēc
dažām dienām sāksies eksāmeni.
Novēlu visiem veiksmi! Tā noteik-
ti noderēs, lai pārbaudījuma brīdī
atcerētos kādu aizmirstu sikumu.
Lai mums visiem veicas!

Anīta Valaine,
Preiļu Valsts ģimnāzijas
audzēkne

Lai veiksmē eksāmenos un saulaina vasara!

Nemanot pagājis vēl viens mācību gads. Vēl tikai dažas dienas, un lielākajai daļai skolu audzēkņu ilgi gaidītais vasaras brīvlaiks būs klāt. Tiesa, deviņo un divpadsmito klašu beidzējiem «ražas laiks» vēl tikai sāksies, viņus gaida nopietni pārbaudījumi – izlaiduma eksāmeni. Lai jums visiem ir ass prāts un veiksmē pierādīt, ka neesat velti skolas solus deldējuši!

«ASSAINA» korespondentiem vēlu saulainu, raibiem piedzīvojumiem bagātu un arī radošu vasaru, jo, kā vienmēr, reizi mēnesī iznāks «ASSAINA» pielikums. Nākamreiz «Novadnieka» redakcijā tiksimies 16. JŪNIJĀ PULKSTEN 10.00.

Lidija

ASSAINIS

FABRIKA, kur ražo ZVAIGZNES?.. Internets – VĀRTI, kurus jāprot ATDARĪT

Aprīļa beigās Preiļu kultūras namā ciemojās muzikālā realitātes šova «Talanu fabrika» pārstāvji – CHILLI, FLAME un ZIX.

● Uzstājas Chilli.

Neskatoties uz to, ka klausīties-gribētāju bija salīdzinoši maz, trīs jaunie talanti rādīja, ko spēja. Dziesmas atšķirās gan stila, gan izpildījuma ziņā. Man tuvāka šķita Chilli, kura kāpj pa savām muzikālās karjeras kāpnītēm, viņai jau nācis klajā pirmais dziesmu albums. Kad nokļuva viņas ģērbtuvē, man pretī smaidīja pavisam vienkārša meitene, kura labprāt piekrita parunāties, tikai ar noteikumu, lai neuzrunāju viņu «jūs». Kāpēc vienkārša? Tāpēc, viņas spēks slēpjas Chilli spēcīgajā balsī, ar ko viņa arī izceļ savu individualitāti, šarmu. Patiesībā visu laiku runāja pati Chilli, ik pa brīdīm skaļi iesmejoties vai silti pasmaidot, es tikai ieminējos, par ko tieši gribētu uzzināt viņas viedokli. Un tā...

JAUNIEŠI. NEXT GENERATION (Nākamā paaudze):

— Mūsdienā pasaulē strauji globalizācija daudz kam liek mainīties. Tāpat kā visi cilvēki, arī jaunieši ir ļoti dažādi, bet kopumā, vērojot publiku koncertos, man liekas, ka viņi ir ļoti atvērti pret visu notiekošo, ļoti labprāt uzņem visu jauno. Manuprāt, jaunieši kopumā ir optimistiski noskaņoti un daudzpusīgi. Man prieks par to.

PAVASARIS. Un Chilli:

— Pavasaris ir mans mīļākais gadalaiks, jo esmu dzimusi tieši pavasarī. Patiesībā šajā gadalaikā atkopjos no ziemas, kā lācis mosos no ziemas miega, sāku domāt par savu izskatu, eju uz sporta zāli. Jāzina taču, kā izskatīšos vasarā. Tieši to es ieteiktu meite-

nēm, kuras šobrīd jūtas vientuļas – vajag vairāk veltīt laiku nevis pārdomām, «kā būtu, ja būtu...», bet dzīvot sev. Es tā arī daru, man tas ļoti patīk.

CHILLI PRET PESIMISMU:

— Tā, kā es «po žizni» esmu optimiste, man ir vieglāk, taču katram gadās brīži, kad prātā nāk skumjas domas. Bet pesimismā dzīvot nedrīkst, nedrīkst sēdēt mājās un visu laiku žēloties par to, ka ir slikti. No tā labāk nekļūst. Ir jāiet un kaut kas jādara!

(Aiz durvīm atskan smieklis, čalas un ģērbtuves durvju šķirbā parādās divas smaidošas sejas. Tie ir Flame, kam tuvāks ir alternatīvās mūzikas stils, un Zix, kam labāk patīk «sašūpot» meiteņu sirdis ar romantiskām balādēm. Viņi palūdz atļauju piebiedroties, solot sēdēt klusi un mierīgi, taču tūlīt lauz solījumu, ķircinot Chilli un pārtraucot viņu pusvārdā. Tādas jau tās «zvaigznes» ir...)

REALITĀTES ŠOVI:

— Ja tev ir sapnis iesaistīties un izpausties mūzikā, tad «Talanu fabrika» ir laba iespēja izpausties, ja tev, piemēram, nav pietiekami naudas līdzekļu... Parastajos

šovos es neieteiktu iet, jo pēc tam daudz kas sabruk dzīvē. Kaut kas divains notiek ar domāšanu.

(Flame oponenti: — Kāpēc gan ne? Par iri nav jāmaksā, arī «paika» par brīvu...)

— Pie minušiem varu minēt vienu – ja jūs domājat iet «fabrikā», pirms tam uzziniet, vai tur nebūs Zix, jo viņš grauj cilvēkus, viņu pašapziņu un veselo saprātu...

(Zix daudznozīmīgi smaida un saka: — Kāpēc Chilli nejautā, kāpēc viņa neizvēlējas modeles karjeru?..)

□□□

Tādi nu ir tie «zvaigžņu slimnieki» vai varbūt «fabrikantu» savādie jociņi, taču Chilli nesamulst – skaļi iesmejas, ar to pierādot, ka viss jāuztver ar optimismu, dažreiz nenāk par ļaunu pasmaidīt par sevi.

Laiks strauji iet uz priekšu. Tieši tas mums arī parādīs, cik ilgi un cik spoži šis «zvaigznes» rotās Latvijas muzikālo debesu jumu.

Kitija Balcare,
Preiļu Valsts ģimnāzijas
audzēkne

Ko Līvānu 1. vidusskolas PUIŠI domā PAR ARMIJU?

Lai noskaidrotu, kāda ir mūsu skolas puīšu attieksme pret dienestu armijā, veicām aptauju 9.-12. klašu vidū. Aptaujā piedalījās 50 puīši.

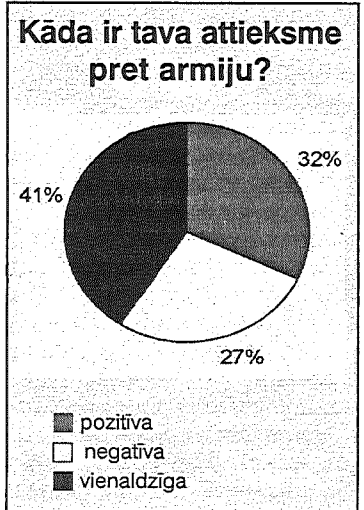
Mūsdienās jaunieši par armiju prāto maz, jo uzskata, ka lietderīgāk ir laiku veltīt mācībām vai darbam. Tomēr viņi ir pārliecināti, ka Latvijā vajag profesionālo armiju, kurā varētu iestāties tie, kuri paši vēlas. Tāpat ir svarīgi arī tas, ka armija puīšus norūda fiziski, dara patstāvīgākus, iemāca aizstāvēt pašiem sevi un citus, disciplinē. Tomēr daudziem ir pilnīgi vienaldzīga – ir armija vai nav. Noskaidrojām, ka 30% aptaujāto vēlas dienēt armijā, bet 70% to negribētu darīt.

Puīši saka:

- ✓ Man pagaidām vairāk interesē mācības nekā armija;
- ✓ Es domāju, ka armijā būtu jāiet pēc paša gribas nevis piespiedu kārtā;
- ✓ Es armijā nesaskatu neko sliktu, tas liekas interesanti;
- ✓ Es negribētu dienēt armijā,

jo tur notiek vardarbība;

- ✓ Atnākot no armijas, puīši lamājas;
 - ✓ Gribu pēc 12. klases iet studēt, nebūs jēgas vienu gadu nelietderīgi laist vējā;
 - ✓ Man ir vienaldzīga, kas notiek ar Latvijas armiju;
 - ✓ Obligātais dienests nav vajadzīgs, bet, ja cilvēks grib dienēt, tad to viņam nevar liegt;
 - ✓ Katrs cilvēks armijā kaut ko iegūst un kaut ko arī zaudē, ja tas nenotiek brīvprātīgi;
 - ✓ Tik mazai valstij kā Latvija, no armijas nav daudz jēgas;
 - ✓ Armijā ir jāiet, lai būtu kāds, kas vajadzības gadījumā aizstāvētu dzimteni;
 - ✓ Armijā ir jāiet, lai puīši varētu kļūt par vīriem;
 - ✓ Armija ir vienīgā vieta, kur var iemācīties disciplīnu;
 - ✓ Mūsdienās liela armija nav vajadzīga, tā kalpo tikai kā simbols.
- 77% aptaujāto atzīst, ka informācija par armiju ir nepietiekama, savukārt, tikai 23% uzskata, ka informācija ir pietiekama. Uz

jautājumu «Vai tev interesē militārās zinātnes?» apstiprinoši atbildēja 43% aptaujāto, bet 57% atbildēja, ka militārās zinātnes viņus neinteresē. Savu nākotnes profesiju ar militārām zinātnēm vēlētos saistīt 18% aptaujāto, bet 82% to negribētu.

Agija Bračka, Zane Vanaga,
Līvānu 1. vidusskolas
audzēknes

Viena no 21. gadsimta raksturīgākajām tendencēm ir grūti aptveramais temps, ar kādu lietas un pakalpojumi, kuru nosaukumi agrāk reti kādam kaut ko izteica, kļūst par mūsu dzīves neatņemamām sastāvdaļām. Tā tas ir, piemēram, ar mobilajiem telefoniem, ar kredītkartēm un internetu. Globālais tīmeklis nu ir aptvēris visu demokrātisko pasauli un piedāvā neticamas iespējas. Taču pirms dažiem gadu desmitiem tas bija tikai sapnis, kurš savu attīstību sāka... armijnieku prātos. Lūk, īsa interneta vēsture.

► 1957. PSRS palaiž gaisā pirmo mākslīgo Zemes pavadoņi. Paredzot, ka krievi gribēs izmantot kosmosu militāriem mērķiem, ASV sāk uzlabot savu bruņojumu, un viena viņu ideja ir saslēgt vienotā sistēmā militāros blokus.

► 1961. Profesors Leonards Kleinroks sagatavo publikāciju, kurā paredz datortikla izveidošanu.

► 1965. Sākas eksperimenti datu pārraidē. Datori tiek savienoti ar telefona tīklu, kas ļauj pārraidīt 1200 baitus sekundē.

► 1968. Tiek izveidota pētījumu aģentūra ARPA, kas saslēdz ASV militāros datorus vienā tīklā ARPANET, kas kļūst par interneta priekšteci.

► 1971. ARPANET tīklā jau ir 23 datori. Rejs Tolimsons rada pirmo programmu e-pastam.

► 1972. E-pasta vajadzībai tiek radīta @ zīme.

► 1973. ARPANET pārkāpj ASV robežas un pieslēdzas Norvēģijai.

► 1976. Nosūtīta pirmā privāta e-vēstule. Tās autore ir Lielbritānijas karaliene Elizabete II.

► 1982. Norvēģija atslēdzas no ASV tīkla, un tiek nolemts ARPANET padarīt visiem pieejamu. Tiek noslēgti starptautiski protokoli par datu pārraidi. No ARPANET rodas Internet.

► 1984. Tiek izveidota lappušu adrešu sistēma.

► 1991. Rodas lappušu tīmekļa sistēma www. To rada Šveices zinātnieki Tims Berners Lī un Roberts Keljo.

► 1992. Internetam pieslēdzas Latvija. ASV rodas pirmais interneta radio.

► 1994. ASV atvērts pirmais interneta veikals.

► 1996. ASV darbu sāk pirmais interneta televīzija.

Modernās tehnoloģijas aizvien biežāk ir barjera, kas atdala vienas valstis no citām. Vienā pusē ir demokrātiskās zemes, bet otrā – tādas, kurās kāds «gādīgs» diktators vai plejāde augstu amatpersonu rūpējas par savas tautas nošķiršanu no ārpusaules. Tā, piemēram, Kubā tās nabadzīgajiem iedzīvotājiem pērn interneta lietošanai tika uzlikta nesalīdzināmi liela maksa. Taču ir atšķirības arī tepat mūsu nelielajā, stabilajā

Latvijā. Globālais tīmeklis nav pieejams daudzām lauku un pat Rīgas skolām. Par laimi, Preiļu rajonā, tostarp arī Galēnu pamatskolā, kur mācos es, šī problēma nav aktuāla.

Tik tiešām, jau trīs gadi aizritējuši, kopš mūsu skolas jumtu rotā moderna antena, kas uzver attiecīgo signālu. Antenas izmaksas bija mērāmas simtos latu, taču izdevīgāku variantu tagad grūti iedomāties. Atliek tikai reizi mēnesī pārskaitīt abonēšanas maksu, kura nesasniedz pat 20 latus.

Kā tad internets tiek izmantots? Jāsaka, jo tālāk jo trakāk! Kamēr mazāko klašu skolēni priecājas par iespēju spēlēt spēles, vecākie jau prasa, kā ierīkot savu e-pasta adresi. Paši pieredzējušākie aktīvi čato un sūta īsziņas uz mobilajiem telefoniem. Tā ka, neskaitot piecgadniekus un sešgadniekus, skolā esam tikai 112 audzēkņi, tad rindas neveidojas. Asotajiem un devītajiem pārmaiņus ik pēc divām nedēļām pirmdienās notiek fakultatīvās datorzinību nodarbības. Pirms stundas sākuma vai arī gādījumā, ja esam ātrāk uzmeistarējuši savu PowerPoint vai citu līdzīgu «zvēru», droši drīkstam izmantot modernākos saņēmumus pēc sava prāta. Citreiz var vienkārši palūgt skolotājiem atļauju padarboties.

Mēdz teikt, ka gadsimtu un gadu tūkstošu mijā laiks *skrien ātrāk*. Dzīves ritumā nāk klāt viss, ko piedāvā un arīdān pieprasa Eiropas Savienība, kuras pilsoņi nu esam. Mācību iestādēs audzēkņiem tiek uzdoti arvien nopietnāki projekti. Katru gadu pieaug prasības. Tāpēc ir grūti uzrakstīt referātu, izmantojot desmit gadus vecas enciklopēdijas. Tieši tādēļ internets ir neatsverams. To var salīdzināt ar dārgakmeni. Viens gaismas stars, viens izgudrojums atspīd tā šķautnē, un viss akmens spoži iemirdzas. Pietiek skolniekiem atrast dažus noderīgus portālus, un atrisinās daudzas problēmas, kuras citādi būtu prasījušas neatsverami dārgo laiku.

Ikvienu lietu ir jāprot pareizi izmantot. Mūsu sabiedrība vēl nav tam pilnīgi gatava. Paies vēl kāds laiciņš, kamēr spēļu, čata un jociņo bildiņu portāli *noies* otrā plānā, dodot vietu tiem, kuri sniedz citas, dzīvē noderīgākas lietas. Kādēļ gaidīt līdz ziņu pusstundai televīzora, ja viss dienā notikušais jebkurā brīdī var kļūt pieejams, veicot pāris «peles» klikšķus?! Arī bibliotēkas darba laiks vairs nav šķērslis, ja zini, kur meklēt datorā. Un, ja nu pavisam nav, ko darīt: referāts pabeigts, uzdevums izskaitļots, pilna mape stundai derīgu materiālu izprintēta, tad droši var iemest aci, kur sirds kāro. Jo internets – tā taču ir brīvība!

Lauris Krolis,
Galēnu pamatskolas
audzēknis

Iekļūst starptautiska konkursa finālā

Divi Līvānu 1. vidusskolas puīši, 11.b klases skolnieki, Mārtiņš Zālītis un Edgars Baika izcīnījuši tiesības piedalīties starptautiskā konkursa «Alianse 2004» finālā, kas no 9. līdz 13. jūnijam notiks Polijā.

Starptautiskajā konkursā par NATO un ar to saistīto drošības politiku iesaistījušies 7 valstu jaunieši — Latvijas, Ungārijas, Polijas, Rumānijas, Slovākijas, Čehijas un Lietuvas. Konkurss noritēja internetā, jauniešiem bija jāatbild uz visnotaļ sarežģītiem jautājumiem, un tiesības sacensties finālā ieguva vien 6 komandas. Konkursa finālā Polijā tiks vērtētas ne tikai teorētiskās zināšanas, bet arī puīšu fiziskā sagatavotība, savukārt konkursa uzvarētāju komanda jūnijā un jūlijā dosies ceļojumā pa NATO valstīm. Sagatavoties konkursam jauniešiem palīdzēja pedagoges Sandra Maskalāne un Inese Magdalenoka.

G.Kraukle,

Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

Noslēgušās rajona skolēnu sporta spēles
četrcīņā

6. maijā Preiļos risinājās Preiļu rajona skolēnu sporta spēles četrcīņā «Draudzība». Sacensību dalībnieki sacentās 60 m skriešanā, 500 m skriešanā, tāllēkšanā un bumbiņas mešanā. Sacensības notika divās vecuma grupās zēniem un meitenēm.

1992./93. g. dz. meiteņu konkurencē pirmās sešas vietas tika sadalītas sekojoši: 1.-2. v. Evita Griboška (Preiļu 1. pamatskola) un Līva Ondzule (Jersikas pa-

matkskola) — abām 194 punkti, 3. v. Artā Brūvere (Rudzātu vidusskola) — 184 p., 4. v. Santa Mazure (Preiļu 1. pamatskola) — 175 p., 5. v. Signija Vanaga (Preiļu 1. pamatskola) — 171 p., 6. v. Viktorija Kondratjeva (Preiļu 1. pamatskola) — 165 p.

1992./93. g. dz. zēnu konkurencē pirmās sešas vietas tika sadalītas sekojoši: 1. v. Anatolijs Baranovs (Preiļu 2. vidusskola) — 188 p., 2. v. Jānis Lozda (Preiļu 1. pamatskola) — 171 p., 3. v. Jānis Šķēps (Preiļu 1. pamatskola) — 164 p., 4. v. Edgars Vanags

(Preiļu 1. pamatskola) — 158 p., 5. v. Aleksandrs Gavrilovs (Preiļu 1. pamatskola) — 143 p., 6. v. Jānis Baško (Rušonas pamatskola) — 128 p.

1990./91. g. dz. meiteņu konkurencē pirmās sešas vietas tika sadalītas sekojoši: 1. v. Inga Mūrniece (Preiļu 1. pamatskola) — 291 p., 2. v. Ilze Bartuseviča (Vārkavas vidusskola) — 262 p., 3. v. Zane Stašulāne (Aizkalnes pamatskola) — 244 p., 4. v. Dace Bernāne (Preiļu 1. pamatskola) — 234 p., 5. v. Madara Casno (Preiļu 1. pamatskola) — 232 p., 6.

v. Nadežda Dmitrijeva (Silajāņu pamatskola) — 226 p.

1990./91. g. dz. zēnu konkurencē pirmās sešas vietas tika sadalītas sekojoši: 1. v. Guntars Indrikovs (Aglonas vidusskola) — 285 p., 2. v. Jānis Laizāns (Preiļu 1. pamatskola) — 268 p., 3. v. Jānis Jaundzems (Preiļu 1. pamatskola) — 260 p., 4. v. Viktors Rastopčins (Riebiņu vidusskola) — 238 p., 5. v. Jānis Mičuls (Galēnu pamatskola) — 225 p., 6. v. Lauris Vilcāns (Preiļu 1. pamatskola) — 223 p.

Preiļu rajona soļotāji startē
Latvijas izlasē

Murjānos risinājās Baltijas valstu kauss soļošanā un starptautiskās sacensības «Aprill - Aprill». Preiļus sacensībās pārstāvēja deviņi dalībnieki. Lai komandu sacensībās gūtu punktus Latvijas izlasei, preiļiešiem vajadzēja iekļūt divu Latvijas izlases labāko dalībnieku skaitā jebkurā disciplīnā.

3000 m «B» grupā zēniem Jānis Mičuls četrpadsmit dalībnieku konkurencē izcīnīja piekto vietu un starp latviešiem palika otrais, līdz ar to papildināja Latvijas izlases punktu krājumu par trim punktiem. Savukārt Jānis Čaunāns palika astotais, starp latviešiem trešais. 3000 m «B» grupā meitenēm Anita Kažemaka četrpadsmit dalībnieku konkurencē izcīnīja sesto vietu, starp latvietēm

trešo. 5000 m «A» grupas jauniešiem Anita Kursīte astoņu dalībnieku konkurencē distanci pabeidza sestā, starp latviešiem trešā. 10000 m «A» grupas jauniešiem Oskars Onckulis četrpadsmit dalībnieku konkurencē finišēja trīspadsmitais.

Līdz ar to komandu cīņā pēc sešām disciplīnām Latvijas izlase ar 52 gūtajiem punktiem ierindojās otrajā vietā.

1000 m «D» grupas zēniem Raitis Gribusts deviņu dalībnieku konkurencē palika ceturtais. 1000 m «C» grupas zēniem Ilmārs Vaivods desmit dalībnieku konkurencē distanci pabeidza ceturtais, savukārt Jānis Kunakovs sestais. 1000 m «C» grupas meitenēm Aija Gavare trīspadsmit dalībnieku konkurencē izcīnīja trešo godalgoto vietu.

Džudistiem
trīs otrās un
viena trešā
vieta

Jelgavā risinājās junioru čempionāts sambo cīņā. Preiļu novada džudo komandu sacensībās pārstāvēja Jānis Lemešs un Ivans Afanasjevs. Jānis Lemešs svāra kategorijā līdz 57 kilogramiem izcīnīja godalgoto otro vietu. Tādu pašu sniegumu demonstrēja arī Ivans Afanasjevs, kurš ierindojās otrajā vietā svāra kategorijā līdz 52 kilogramiem.

1. maijā Rīgā notika Latvijas džudo čempionāts 1992./93. g. zēniem. Preiļu novada džudo komandu sacensībās pārstāvēja rāki cikstoņi, tomēr pakāpties uz godalgoto vietu piedestālu izdevās tikai vienam. Dmitrijs Haratjans svāra kategorijā līdz 36 kilogramiem izcīnīja godalgoto otro vietu.

2. maijā Preiļu novada džudo komandas audzēkne Violeta Maslobojeva piedalījās starptautiskajā džudo turnīrā Krievijā. Turnīra ietvaros pulcējās visi Neatkarīgo Valstu Savienības labākie cikstoņi. Sacensību mērķis bija atlasīt labākos Krievijas džudo cikstoņus Eiropas džudo čempionātā. Violeta Maslobojeva visas cīņas aizvadīja godam un rezultātā spēja izcīnīt godalgoto trešo vietu.

Čempionu tituli "G.P.A." un Pamatskola/Skolotājas
komandām

2.-3. maijā notika kārtējās spēles Preiļu novada basketbola čempionātā.

Septiņās vīriešu konkurences spēlēs tika fiksēti sekojoši rezultāti: «Latgales ceļi»/Aglona — a/s «Preiļu siers» 60:53 (Intars Mežinieks — 18 p., Aigars Joksts — 17 p., Edgars Upenieks — 10 p.; Jānis Bernāns — 28 p., Māris Prikulis — 8 p., Raivis Bilzēns — 7 p.), «G.P.A.» — Riebiņi 80:58 (Ainārs Turčinskis — 32 p., Valērijs Haritonovs — 11 p., Ingars Šņepsts — 11 p.; Aldis Pokšāns — 29 p., Ainārs Rumaks — 11 p., Māris Pauniņš — 8 p.), Riebiņi — 1. pamatskola 79:38 (Aldis

Pokšāns — 19 p., Māris Pauniņš — 18 p., Ainārs Rumaks — 18 p.; Zintis Plivda — 20 p., Imants Petrovs — 13 p., Aigars Indrikovs — 5 p.), PVG 1 — PVG 2 68:46 (Andrejs Jubels — 20 p., Māris Jermolajevs — 15 p., Jānis Zukulis — 11 p.; Kristaps Ancāns — 14 p., Māris Vaivods — 9 p., Mārtiņš Civkors — 8 p.), «Latgales ceļi»/Aglona — Riebiņi 63:39 (Arturs Mizūns — 14 p., Aigars Joksts — 13 p., Intars Mežinieks — 9 p.; Aldis Pokšāns — 14 p., Māris Pauniņš — 12 p., Aigars Rumaks — 9 p.), «Latgales ceļi»/Aglona — 1. pamatskola 61:46 (Aigars Joksts — 14 p., Arturs Mizūns — 9 p., In-

tars Miglāns — 7 p.; Aigars Indrikovs — 22 p., Zintis Plivda — 12 p., Imants Petrovs — 4 p.), a/s «Preiļu siers» — Riebiņi 69:53 (Nauris Maskalāns — 21 p., Jānis Bernāns — 17 p., Guntis Vaivods — 13 p.; Aldis Pokšāns — 26 p., Ainārs Rumaks — 11 p., Māris Pauniņš — 9 p.).

4. maijā vīriešu konkurencē notika pusfināla spēles, kurās tika fiksēti sekojoši rezultāti: a/s «Preiļu siers» — PVG 1 96:78 (Jānis Bernāns — 41 p., Nauris Maskalāns — 14 p., Māris Prikulis — 12 p.; Guntars Zukulis — 29 p., Jānis Zukulis — 17 p., Andrejs Jubels — 14 p.), «G.P.A.» — «Latgales ceļi»/Aglona 117:59 (Ainārs Turčinskis — 63 p., Aldis Adamovičs — 18 p., Ingars Šņepsts — 13 p.; Intars Miglāns — 16 p., Aigars Joksts — 12 p., Arturs Mizūns — 11 p.). Sieviešu konkurences pusfināla spēlēs tika fiksēti sekojoši rezultāti: Pamatskola/Skolnieces — PVG 74:56 (Elīna Poplavska — 22 p., Alīna Baranova — 19 p., Laura Mazure — 14 p.; Jekaterina Vasiljeva — 37 p., Daiga Sparāne — 8 p., Aina Leikuce — 6 p.), Pamatskola/Skolotājas — SIA «SAU Preiļi» 54:43 (Ieva Babre — 25 p., Oksana

Šņepste — 13 p., Žanete Beča — 7 p.; Dana Voronkina, Līga Petrova, Edite Malnača — 8 p.).

8. maijā notika izšķirošās spēles par vietu sadali. Vīriešu konkurencē spēlē par 5.-6. vietu Riebiņu komandai tika piešķirta uzvara, jo PVG 1 komanda neieradās uz spēli. Spēlē par 3. vietu tika fiksēts sekojošs rezultāts: PVG 1 — «Latgales ceļi»/Aglona 71:60 (Guntars Zukulis — 22 p., Andrejs Jubels — 19 p., Jānis Greidāns — 10 p.; Edgars Upenieks — 20 p., Aigars Joksts — 18 p., Intars Mežinieks — 8 p.). Spēlē par pirmo vietu tika fiksēts sekojošs rezultāts: «G.P.A.» — a/s «Preiļu siers» 88:75 (Ainārs Turčinskis — 36 p., Valdis Volonts — 22 p., Ilmārs Madelāns — 12 p.; Gunārs Vaivods — 21 p., Nauris Maskalāns — 20 p., Voldemārs Meluškāns — 7 p.). Visas spēles garumā gāja saspringta cīņa, un tikai spēles ceturtajā ceturksnī «G.P.A.» komanda spēja izrauties priekšā un svinēt skaistu uzvaru.

Čempionāta simboliskajā izlasē iekļuva Jānis Zukulis (PVG 1), Nauris Maskalāns (a/s «Preiļu siers») un Jānis Bernāns (a/s «Preiļu siers»). Par labāko trīs-

punktu guvēju atzina Ilmāru Madelānu («G.P.A.»), savukārt vidēji spēlē visvairāk punktu guva Ainārs Turčinskis («G.P.A.»).

Sieviešu konkurencē spēlē par trešo vietu tika fiksēts sekojošs rezultāts: SIA «SAU Preiļi» — PVG 63:54 (Sanita Luriņa — 35 p., Dana Voronkina — 14 p., Edite Malnača — 8 p.; Jekaterina Vasiljeva — 37 p., Iveta Luriņa — 5 p., Aina Leikuce — 4 p.). Finālā tika fiksēts sekojošs rezultāts: Pamatskola/Skolotājas — Pamatskola/Skolnieces 66:40 (Oksana Šņepste — 32 p., Ieva Babre — 14 p., Žanete Beča — 9 p.; Zane Ceriņa — 10 p., Alīna Baranova — 8 p., Laura Mazure — 6 p.). Visas spēles garumā skolotājas kontrolēja spēles gaitu un nedeva skolniecēm reālu iespēju apdraudēt savu uzvaru.

Čempionāta simboliskajā izlasē iekļuva Jekaterina Vasiljeva (PVG), Dana Voronkina (SIA «SAU Preiļi») un Alīna Baranova (Pamatskola/Skolnieces). Par labāko trīspunktu guvēju tika atzīta Ieva Babre (Pamatskola/Skolotājas), savukārt vidēji spēlē visvairāk punktu guva Oksana Šņepste (Pamatskola/Skolotājas).

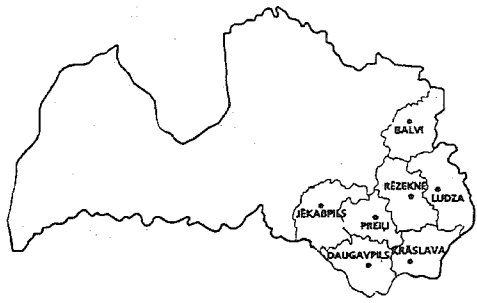
Čempionāta tabula pēc apļu spēļu beigām:

«Preiļu siers»	12	10	2	22
«G.P.A.»	12	10	2	22
«Latgales ceļi»/Aglona	12	7	5	19
PVG 1	12	7	5	19
Riebiņi	12	6	6	18
PVG 2	12	2	10	14
1. pamatskola	12	0	12	12

Čempionāta tabula pēc apļu spēļu beigām sievietēm:

Pamatskola/Skolotājas	6	5	1	11
PVG	6	5	1	11
Pamatskola/Skolnieces	6	2	4	8
SIA «SAU Preiļi»	6	0	6	6

KAIMIŅU RAJONOS

● No visiem pārējiem labi pazītiem mājdzīvniekiem brieži izceļas ar dārdzību. Viena dzīvnieka cena vidēji sasniedz 1890 latus. Bet pavisam, ieskaitot transporta pakalpojumus, dārza papildinājums Imantam Pušpuram izmaksājis 131 tūkstoši latu.

BALVU RAJONĀ

Brieži pulcējas baros

Kopš aprīļa vidus zemnieku saimniecībā «Mežsētas» Rugāju pagastā nožogotā platībā dzīvo 70 no Anglijas atvesti staltbrieži. Imants Pušpurs ticis soli tuvāk savam sen izplānotam mērķim – ar SAPARD projektu palīdzību pievērsties briežkopībai un attīstīt medību saimniecību. Briežu dārza iemītņiekus būs ļauts skatīt arī tūristiem.

Iepazīst latviešu balsi

Brieži sāk aprast ar Latvijas dabu un saviem kopējiem. Saimnieks saka, — viņi sāk klausīt latviešu valodā, nāk ārā no mežiem un mīlojas ar barotavā nolikto azaidu. Dārzā ielaisti 35 briežu bullēni un tikpat daudz arī sievieškārtas jaunuļus, kuriem visiem ausis krotālijas – katram savs numurs. Redzot pamanāmos numurus, briežus gribas nodēvēt gandrīz vai par mājdzīvniekiem. Un, re, pāris pelēko stāvu jau manās uz barotavu. Tur viņi mīlojas ar zaļo rulloni masu un auzu graudiem. Imants pastāsta, ka īstie dabas instinkti briežos sen jau aplāpēti. Anglijā tie audzēti dažādās briežaudzētavās, kuru saimnieki selekcijas virzienu piekopj pat kopš 1856. gada. Vairāk vai mazāk, bet brieži ir apraduši ar cilvēka klātbūtni. Tādēļ tie nūdien nav saucami par meža zvēriem. Līdz Latvijas robežai brieži ofi-

ciāli atceļojuši kā savvaļas dzīvnieki, bet pēc mūsu valsts likumdošanas jau kļuvuši par mājdzīvniekiem. Tāpēc, tos aprūpējot, jāvadās pēc dzīvnieku labturības noteikumiem, jākārt dokumentācija un nepārtraukta uzskaitē par katru ganāmpulka briedi. Pārvesti svešā vietā un savākti no dažādām audzētavām, brieži tagad viens otru iepazīst un savstarpēji simpātiju rezultātā atrod draugu, sāk dalīties arī baros. Kādai grupai par barvedi kļūst māte, citai – briežu tēvs. Ja būs domstarpības vai nepatika, dzīvnieki pēc laika pārgrupēsies.

Briežkope Ināra

Briežu teritorija ir aptuveni 180 hektāru platībā. Dārzā uzstādīts arī skatu tornis. Tagad darba lauciņš paveras Inārai Kočānei, ko var nodēvēt par briežkopī. Pirms tam viņa stažējās Varšavas Zinātnu akadēmijas briežu dārzā, mācījās un ieguva sertifikātu. Saimnieks viņai ļoti uzticas, jo: «Šī ir nozare, kurā nevar darboties uz varbūtības principu – pamēģināsim, un tad jau redzēs, vai sanāks. Tāpēc arī Ināra mācījās, lai ielaizot briežus dārzā, zinātu, kas darāms tālāk.»

Apkārt dārzam uzstādīts speciāls žogs, atvests no Anglijas. Viens metrs izmaksājis nepilnus trīs latus, bet viss materiāls kopā

– ne mazāk par 27 tūkstošiem latu. Pinums gatavots no speciāla sakausējuma un iztur pat 2,5 tonnu stipru triecienu. Ja žogā ielec briedis, pēc mirkļa dzīvnieku atmet atpakaļ. Visapkārt žogam pamatīgi iemīta taka, — brieži cītīgi izzina jauno mājvietu. Bet, lai redzētu, vai par dārzu kāds interesējas arī no otras puses un nāk briežu tuvumā (pat par lāčiem nav jābrīnās), gar teritoriju viscaur nobērtas smiltis, to regulāri uzirdinās un žogmali apsekos.

Lai brauc un medī

Imants Pušpurs saka, ka nākotnē briežkopība varētu kļūt par viņa saimniecības dzīvesveidu. Ir mērķis briežus savairot, cik daudz to atļaus platība. Pakāpeniski tos šķiros, novirzot medību zonai, atlasot īpatņus gaļai, būs arī miksto ragu griešana. Mikstos ragus izmantos farmācijas rūpniecībā. Jau uzsāktas sarunas par iespējamo zāļu ražošanu nākotnē tepat Latvijā. Un būs, protams, medības. Medību platību papildinās arī ar mežacūkām. Bet briežu trofejas, Imants neslēpj, maksās lielu, ļoti lielu naudu. Viņam gan nepatīk, ka pirmā doma, par šo tēmu runājot, parasti ir: ahā, tas viss būs priekš ārzemniekiem. Jā, viņi brauks, bet saimnieks saka: «Ārzemnieki ir bagāti ļaudis, bet viņi ir arī šausmīgi iedomīgi. Taču

latviešiem atkal raksturīga melnā skaudība. Latvietis bieži domā, ko izdarīt tādu, lai kaimiņam nebūtu tā, kas viņam ir.» Pats viņš apzinās, ka vēl fanātiski jāstrādā gadī septiņi, lai varētu sākt atpelnīt milzīgos briežu dārza ieguldījumus. Bet medības varētu rīkot ar dažādiem nosacījumiem. «Teiksim, atbrauks uzņēmējs, kam nav daudz laika, bet kas vēlas nometīt. Varam viņam parādīt platību, vienoties par medijamo objektu un cenu, iedot plinti, un lai viņš sēž un gaida to dzīvnieku. Kas tur ļauns, ja bagāts cilvēks atbrauc uz komercmedībām. Visur pasaulē tā notiek,» spriež Imants.

Blakus vajag gudrus darbiniekus

Imants Pušpurs sen ir sapratis, ka turēties šodien laukos pie vienas nozares nav prātīgi. Tāpēc viņš ir saracis arī lielus diķus un audzē zivis, ir izplānota viesu māja. Viņš dzīvo rītdienai un arī sev blakus vēlas redzēt domājošus cilvēkus. Stāsta: «Kāds pensionārs man prasa, vai viņam te būs darbs. Es atbildu tā, — ja tev būs interese un tu pierādīsi organizatora spējas, tad – lūdzu. Bet man nevajag līdzās staigājošu cilvēku, kam viss jānorāda ar pirkstu.» Zināt visu par dažādajām nozarēm pašam zemnieku saimniecības va-

diņam nav iespējams. Tādēļ Imants Pušpurs rīkojas: «Ja grāmatvede, finansu direktore vai briežkope vēlas mācīties, es viņus atbalstu un apmaksāju šos izdevumus. Speciālistiem, kas strādā pie manis kā īpašnieka, taču ir jābūt gudrākiem par mani.»

Kādreiz jāuzliek arī šlipse

Imanta Pušpura darba ikdiena nav iedomājama bez sarunām ar augsta ranga ierēdņiem. Arī šajā jomā viņam sava gudrība: «Jau paskatoties uz cilvēku, es viņam it kā redzu cauri un vienlaikus novērtēju arī, ko drīkst runāt pats. Varbūt tas nav pareizi, bet man kā uzņēmējam tomēr jābūt ar divām sejām. Ja eju uz valsts iestādi, jāuzliek šlipse un galva drusku jāierauj plecos. Ne vienmēr tas izdodas, tādēļ dabūju arī ciest. Taču kopā ar darbu ņēmējiem ieturu pozīciju: esmu tāds pats mirstīgais kā jūs. Vienīgā atšķirība, ka viņi pie manis strādā un pēc tam saņem algu par to.»

Imants Pušpurs saka, ka sen jau viņš aizmirsis, ko nozīmē atpūties. Varbūt pāris reizes gadā aiziet medībās. Tagad viņam ir pašam savs briežu dārzs, par ko domāt. Atkal un atkal ir bezgala daudz ko organizēt, sarunāt, pārbaudīt un noskaidrot.

Motoklubs «Spieķi vējā» uzņem portugāļus

Trīs rajonu – Balvu, Alūksnes un Gulbenes – motobraucēji, nodibinājuši kopīgu motokluba «Spieķi vējā» un uzņēmuši pirmos ciemiņus no Portugāles. Ideja par kopīga kluba dibināšanu motobraucēju vidū briedusi jau sen. Andis Grāvītis, nu jau esošā kluba prezidents, atzīst, ka pirmā kopīgā prezentācija Balvos bija jau pagājušā gada 6. septembrī,

kad skatītāji aplaudēja dažādu motociklistu triku un veiklības demonstrējumiem. Uz šo tikšanos bija aicināti visi, kuriem ir motocikls, un kuriem patīk ar to braukt. Rokeru tuisiņā ieradusies arī kaimiņrajonu motobraucēji, tāpēc klubā šobrīd oficiāli reģistrējušies 19 dalībnieki no trīs rajoniem. Šogad sezonu motociklisti atklāja 24. aprīlī, kad uz Ķīpsalu

no kluba «Spieķi vējā» aizbrauca astoņi motobraucēji, lai kopā ar 1500 motociklistiem dotos kopīgā parādes braucienā cauri Rīgai.

«Par godu šim pasākumam Balvu Mākslas skolā Rudīte Liepiņa izgatavoja kluba karogu, kuru šajos svētkos pamanīja «Vēja brāļu ordeņa» kluba prezidents Aivars Freimanis. Mēs iepazīsimies un apmainījamies adresēm,» stāsta

Andis Grāvītis. Nākamais lielākais notikums bija Portugāles motokluba «Paxsus Julius» ciemiņu uzņemšana. «Viņi internetā bija atraduši Bejas vārdu – tāda vieta ir Alūksnes rajonā, tāpat sauc viņu pilsētu Portugālē» Divi portugāļi ar motociklu un divi automašīnā veica 4500 kilometrus garo ceļu uz Latviju. Rīgā bija sarunāts gids Fēlikss, un tālāk viņu ceļš veda uz Alūksni, kur 1. maijā kopīgi piedalījāmies Latvijas Eiropas dienu svinībās pie Alūks-

nes rajona padomes. Notika arī kopīga vizināšanās pa pilsētas ielām, tika sniegtas intervijas. Arī tikšanās Bejas skolā bija interesanta un iespaidiem bagāta. Tālie ciemiņi bija sajūmā gan par mūsu valsti, gan satiktajiem cilvēkiem. Tikai ceļi, jā, tie gan varēja būt labāki, stāsta Andis Grāvītis. Tagad jādomā, kā aizbraukt atbildes vizītē, jo saņemts ielūgums nākamvasar doties ciemos uz Beju Portugālē.

«Vaduguns»

RĒZEKNES RAJONĀ

Roku rokā jau 65 gadus

Neraugoties uz cienījamo vecumu, Vasiļevsku pāris, Marija un Viktors, ir nīpri un dzīvespriecīgi, apstrādā zemi, tur govī, zirgu un sivēnus. No darba nebaidās.

— Dzīvē pārdzīvots viss: gan nabadzība, gan pārticība, bet, galvenais, visu mūžu esam daudz strādājuši, — saka Marijas kundze.

Vasiļevsku ģimenē izaudzīnāti divi dēli un meita, trīs mazbērni, aug arī divi mazmazbērni. Tomēr ikdienā vecāki dzīvo vieni paši, bet par dzīvi nesūdzas.

— Ko tur daudz runāt? Iejūdzta ģimenē kā zirgu ratos, un braucam, — smeļ sirmāis kungs.

— Vectēvs mums ar homoru, viņam mēle īstajā vietā, — tā par Viktora kungu saka Greiškānu pagasta padomes priekšsēdētāja Irēna Gžibovska, kura pašvaldības vārdā bija ieradies sveikt Vasiļevskus kāzu jubilejā.

Kā jāveido attiecības, lai visu mūžu varētu satiecībā nodzīvot? Vectēvs uz to attrauc:

— Nevajag precēties 17 gadu vecumā! Jauni apprecas, mēnesi padzīvo, kaut kas nav tā, kā vajag, un šķiras. Es pats sievu ņēmu, kad jau 29 gadi bija. Vispār vīrietim 30, bet sievietei 24–25 gadi ir labākais vecums ģimenes dibināšanai. Cilvēks jau ir nobriedis un uz šīm lietām skatās savādāk nekā agrā jaunībā.

— Piekāpties vajag, dažreiz noklusēt, — nopietni vīru papildina

dzīvesbiedre. — Es pēc dabas esmu klusētāja, tāpēc man tas nebija grūti. Jāmeklē kopīga valoda, jo, diviem cilvēkiem rokrokā ejot pa dzīvi, savstarpēja sapratne ir ļoti vajadzīga.

Sirmā kundze ļoti daudz lūdzas par saviem tuvajiem cilvēkiem. Viņa stāsta, ka vairākas reizes sapnī esot atnākusi Dievmāte un sacījusi: «Lūdzies, skaiti Rožukroni!» Tā ar Dievpalīgu, pašu spēkiem un ar tuvāko cilvēku atbalstu arī šopavasār Greiškānu pagasta Taraputku ciemā tīrumā izies vectēvs Viktors, bet mājās ar pašceptu pīrāgu, pašas sietu sieru viņu gaidīs vecmāmuļa Marija.

Dzelzs kāzas nosvinētas, un dzīves kamoliņš rit tālāk.

«Rēzeknes Vēstis»

● Dzelzs kāzas svin pāri, kas kopā nodzīvojuši 65 gadus. Šādu jubileju aprīļa pēdējā dienā radu, draugu un kaimiņu lokā svinēja Marija un Viktors Vasiļevski.

CSDD INFORMĀCIJA

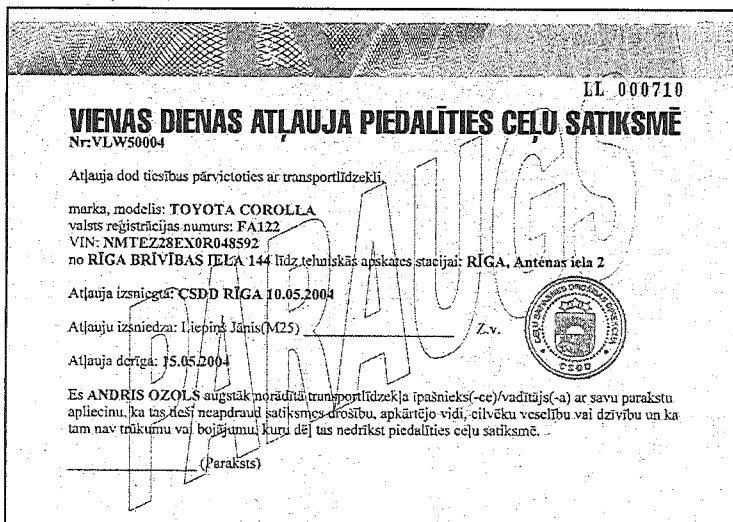
No maija — vienas dienas braukšanas atļauja

No 1. maija Latvijas autovadītāji var saņemt vienas dienas braukšanas atļauju. Tādas tiks izsniegtas gadījumos, ja autovadītāji vēlēšies nokļūt tehniskās apskates stacijā uz apskati ar transportlīdzekli, kam beidzies tehniskās apskates derīguma termiņš.

Līdz šim šādas iespējas nebija. Vadītāju, kurš brauca bez derīgas tehniskās apskates, varēja administratīvi sodīt ar 10 Ls (no 1. jūlija, kad spēkā stāties grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā — 20 Ls). Jaunais dokuments pieļauj bez tehniskās apskates esoša transportlīdzekļa atrašanos satiksmē dienā, kad plānots veikt tehnisko apskati.

Tikai 51 % no Latvijā reģistrētajiem (855 839) transportlīdzekļiem ir tehniskā kārtībā. Tāpat vidēji tikai 45 % no transportlīdzekļiem, kas ierodas uz tehnisko apskati, to veic ar pirmo reizi. Iespēja saņemt vienas dienas braukšanas atļauju ir pretimnākošs solis tiem gandrīz 450 000 transportlīdzekļu īpašniekiem, kuru transportlīdzekļiem nav veikta tehniskā apskate. Ja autovadītājs nolēmis savu transportlīdzekli savest tehniskā kārtībā, CSDD no savas puses dod šim cilvēkam iespēju likumīgā ceļā nokļūt līdz tehniskās apskates stacijai.

Vienas dienas braukšanas atļau-

ju no 1. maija iespējams saņemt jebkurā no 26 CSDD nodaļām. Maksa par atļauju — 2,36 Ls (ar PVN). Lai autovadītāji neizmantotu šo iespēju ļaunprātīgi, vienam transportlīdzeklim tādu izsniegs ne biežāk kā trīs reizes gadā.

Atļauja dos iespēju pārvietoties ar transportlīdzekli no tā remonta vai atrašanās vietas līdz tuvākajai tehniskās apskates stacijai. Arī šāds strikts ierobežojums paredzēts, lai autovadītāji dotu iespēju patiesi izmantotu lietderīgi.

«Šī pielaide ceļu satiksmei ir atslogs jebkuram autovadītājam, jo turpmāk, lai nokļūtu uz tehniskās apskates staciju ar transportlīdzekli, kam tehniskās apskates termiņš beidzies, vairs nebūs jā-

baidās no iespējas saņemt administratīvo sodu.» vienas dienas braukšanas atļaujas nozīmi skaidro Imants Paeglītis, CSDD Transportlīdzekļu kontroles un sertifikācijas daļas vadītājs.

Atļauju varēs saņemt tikai tad, ja transportlīdzeklim būs veikta transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana. Tāpat, braukšanas atļauju saņemot, transportlīdzekļa īpašniekam būs jādeklarē, ka viņa transportlīdzeklim nav tādu bojājumu, kuru dēļ tas nedrīkst piedalīties ceļu satiksmē.

Šīs izmaiņas paredzētas Noteikumos par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem.

Jauni sodi mopēdu un velosipēdu vadītājiem

Mopēdu un velosipēdu vadītājiem grozījumos APK ieviesti vairāki sodi. Ja līdz šim mopēdu un velosipēdu vadītāja atbildība ceļu satiksmē bija ļoti nosacīta, un augstākais soda mērs tika piemērots par braukšanu bez vadītāja apliecības (5Ls), turpmāk šo braucamrīku vadītājiem stingri noteikti pienākumi un atbildība un paredzēti sodi līdz 40Ls. No 1. jūlija mopēdu un velosipēdu vadītājus varēs sodīt par braukšanu reibumā, noteikumu pārkāpumiem pret gājējiem, ceļa zīmju neievērošanu un bēgšanu no notikuma vietas pēc satiksmes negadījuma. Par bēgšanu no notikuma vietas paredzēts bargākais sods — līdz Ls 40.

Ja velosipēda un mopēda vadītāja alkohola koncentrācija asinīs ir no 1,0 līdz 1,5 promilēm, tiek piemērots Ls 20 naudas sods. Ja koncentrācija lielāka — sods ir Ls 30. Tādu pat sodu piemēros par braukšanu narkotisko vielu reibumā. Par noteikumu pārkāpumiem attiecībā pret gājējiem velosipēdu un mopēdu vadītājiem piemēro sodu līdz Ls 20. Par dažādu ceļa zīmju neievērošanu — Ls 5.

Nemot vērā, ka mopēdu un velosipēdistu vadītāju kontrole un sodīšana ir tikai viens no veidiem, kā rūpēties par satiksmes drošību, paralēli šiem pasākumiem, arī turpmāk tiks pastiprināta ceļu policijas un citu policijas struktūrvienību darbinieku klātbūtne pilsētu ielās un uz autoceļiem, optimizējot vienoto posteņu dislokāciju un policijas inspektoru darba organizāciju. Nenoliedzami, īpaši pavasara — vasaras sezonā un diennakts tumšajā laikā, tiks pastiprināta Ceļu satiksmes noteikumu ievērošanas un uzvedības kontrole.

Velosipēda tiesības un velosipēdistu izglītošana

Kā tas bijis līdz šim, arī turpmāk velosipēdistu tiesības varēs saņemt no 12 gadu vecuma, CSDD sekmīgi nokārtojot satiksmes noteikumu testu. Šāda prakse nepieciešama, lai tie, kas izbrauc uz ielas ar velosipēdu, orientētos satiksmes noteikumu pamatlikumos un savas nezināšanas dēļ neradītu draudus ne sev,

ne citiem satiksmes dalībniekiem. Sākoties aktīvai velosezonai CSDD sadarbībā ar Unibanku sagatavojusi Velosipēdistu rokasgrāmata. Tā noderēs kā satiksmes noteikumu atgādinājums tiem, kam ir velotiesības, bet tiem, kuriem to vēl nav, radīs priekšstatu par velosipēdistu pienākumiem un atbildību uz ielas un mudinās kārtot eksāmenu tiesību saņemšanai. Velobuklets tiks izplatīts 26 CSDD nodaļās, ceļu policisti to dalīs velobraucējiem pilsētu ielās, tāpat bukletu izplatīs arī velotirgotāji visā Latvijā.

Policija meklē

Preiļu rajona policijas pārvalde meklē bezvēsts pazdušo 1966.gadā dzimušo Jāni Vanagu, kurš 2004. gada 18. aprīlī ap pulksten 9.00 aizgāja no savām mājām Aglonas pagastā un līdz šim brīdim nav atgriezies.

Vīrieša pazīmes — augums 164 cm, kalsnas miesas būves, gaiši viņnaini mati, zilas acis. Bija gērbies zilā vējjakā, melnās džinsu biksēs, brūnās korpēs.

Lūdzam atsaukties visus iedzīvotājus, kuriem ir jebkāda informācija par bezvēsts prombūtnē esošo J.Vanagu iespējamo atrašanās vietu, lūdzam zvanīt Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalī pa tālruni 53-02802 vai griezties personīgi tuvākajā policijas iecirknī.

POLICIJAS ZIŅAS

Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdalā no 10.līdz 17. maijam reģistrēti 44 iesniegumi. No tiem — 11 huligāniskas darbības, septiņi ģimenes skandāli, seši ceļu satiksmes negadījumi, astoņas zādzības, divi ugunsgrēki un četri gadījumi, kad tīši bojāta manta.

Nelikumīgi uzglabāja un pārvadāja alkoholu un cigaretes

11. maijā Preiļos par spirta un alkoholisko dzērienu uzglabāšanas un pārvadāšanas noteikumu pārkāpšanu administratīvā pārkāpuma protokols tika sastādīts 1983. gadā dzimušajam Dmitrijam. Virietis nelikumīgi glabāja četrus litrus spirta un 1200 cigaretes bez to izcelsmi apliecināšiem dokumentiem un akcīzes marķējuma.

Atsākuši darboties automašīnu zagļi

11. maijā policijā reģistrēts iesniegums par auto zādzību. Aizdzīta 1960. gadā dzimušajam Voldeņam piederošā automašīna Audi-100 Avant.

No krautuves nozagts ievērojams daudzums kokmateriālu

12. maijā saņemts iesniegums no SIA «Stora Enso Mežs» darbu vadītāja par to, ka no Balķu krautuves nozagti 125 kubikmetri kokmateriālu. Līdz ar to uzņē-

mumam nodarīti materiālie zaudējumi 4000 latu apmērā. Policija noskaidro zādzības apstākļus.

Gājēja — kārtējais upuris satiksmes negadījumā

13. maijā, vadot automašīnu Honda Civic, 1973. gadā dzimušais Andrejs uz ceļa Daugavpils — Rīga uzbrauca gājējam. Bija tumšs, 1937. gadā dzimusi sieviete atradās uz ceļa braucamās daļas bez gaismu atstarojošajiem elementiem apģērbā. Gājēja no gūtajām traumām notikuma vietā mira.

Rožkalnos nozaga dēļus un malku

13. maijā vārkavas novada Rožkalnu pagastā 1978. gadā dzimušajam Rolandam nezināmas personas nozaga dēļus un malku. Īpašniekam nodarīti materiālie zaudējumi 180-latu apmērā.

Iebrauca kokā un negadījuma vietu atstāja

15. maijā Preiļos, vadot automašīnu Audi-80, 1983. gadā dzimušais Andris netika galā ar savu spēkrata vadību, nobrauca no ceļa un ietriecās kokā. Automašīnas vadītājs negadījuma vietu atstāja, neziņojot par to policijai, bet pats ar traumām medicīniskās palīdzības sniegšanai griezās Preiļu slimnīcā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

No auto stikliem būs jānoņem tumšās līmplēves

Transportlīdzekļu īpašniekiem dots nedaudz vairāk kā pusgads, lai atbrīvotu savu auto stiklus no tumšajām līmplēvēm. To paredz Noteikumi par transportlīdzekļu valsts tehnisko apskati un tehnisko kontroli uz ceļiem, kas stājušies spēkā šī gada 1. maijā. Šādas prasības ir spēkā gan kaimiņvalstīs Igaunijā un Lietuvā, gan daudzās citās Eiropas valstīs.

Pēc 2005. gada 1. janvāra transportlīdzekļi, kuru priekšējā stikla caurlaidība būs mazāka par 75%, bet priekšējiem sānu (priekšējo durvju) stiklu — mazāka par 70%, nevarēs iziet tehnisko apskati. Prasības nosaka Eiropas Savienības direktīva Par transportlīdzekļu stikliem un stikla materiāliem.

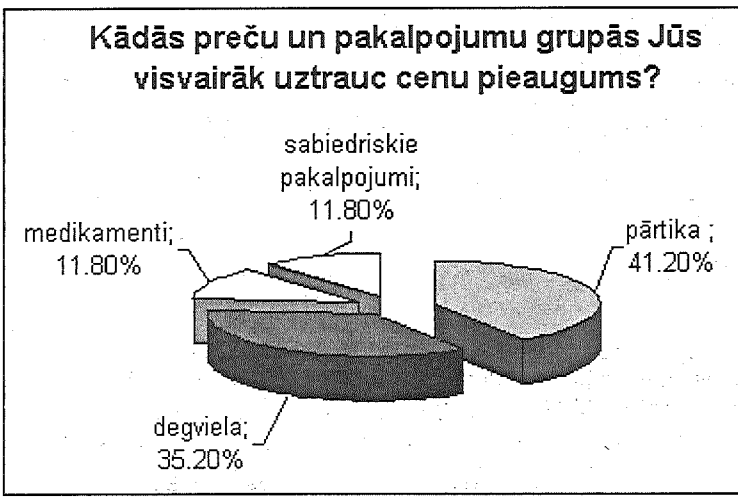
Pārejas posmā, visi transportlīdzekļu īpašnieki, kas šī pusgada laikā ieradīsies uz valsts tehnisko apskati, tiks brīdināti, ka līdz nākamajai tehniskās apskates reizei

no tumšajām līmplēvēm jāatbrīvojas. Stiklu caurlaidību tehnisko apskatu laikā pārbaudīs ar speciālu ierīču palīdzību.

Līmplēvju aptumšotie stikli apgrūtina redzamību gan šoferim, gan citiem braucējiem. Veicot manevru, šoferiem ir svarīgi redzēt vienam otru, lai, saprastu, kā rīkoties.

55% no ceļu satiksmes negadījumiem, kuros 2003. gadā cilvēki gājuši bojā, notikuši krēslā un tumsā. Transportlīdzekļu aptumšotie stikli neveicina negadījumu skaita mazināšanos. Ja cilvēki arvien vairāk apzinās, cik svarīgi lietot atstarotājus, lai viņi tumsā uz ceļa būtu redzami, tad ne mazāk svarīgi ir šoferiem rūpēties par to, lai viņi maksimāli labi varētu saskatīt citus satiksmes dalībniekus un pārredzēt situāciju uz ceļa. Atteikšanās no tumšajām līmplēvēm nav kaprīze, bet gan vēl viens veids, kā veicināt satiksmes drošību.

Aptaujas rezultāti internetā (no 10. līdz 16. maijam)

• «Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

Bezmaksas PRIVĀTSLUDINĀJUMS

Rubrika _____

Derīgs līdz 20. maijam.

T	ā																							

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtīņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,24 (ar PVN).

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem **Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 1-53-07057.**

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Bez maksas NETIEK PUBLICĒTI: apsveikumi, līdzjūtības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanās, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malkas pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu īrēšanu un izīrēšanu, l/s produktu pirkšanu un pārdošanu vairumā.

ZVAIGZNES UN CILVĒKA LIKTENIS

VĒRSIS — valdošā zīme zodiakā no 21. aprīļa līdz 21. maijam

Zemes zīme. Labvēlīgā planēta — Venēra. Galvenā rakstura iezīme — neatlaidība mērķa sasniegšanā. Vērsi vēl arī sauc par naudas zīmi. Materiālās vērtības un labumi viņam vienmēr būs pirmajā vietā. Visur un vienmēr viņš centīsies īstenot savu līniju. Vērsis ir miermīlīgs radījums, kamēr to nesadusmo un nesatrauc. Fiziski viņam piemīt liela dzīvotspēja un izturība, taču enerģija nerodas pati no sevis. Tai nepieciešams stimulants no ārpuses.

Vērsis virietis — maigs, uzmanīgs un gādīgs mīļotais. Laulībā uzticīgs, taču ar viņu nav viegli sadzīvot, jo nevar paredzēt, kā viņš izturēsies dūsmās.

Vērsis sievietei piemīt neparasta sievišķība un pirmajā vietā dzīvē viņa izvirza mīlestību un laulības, mājas pavardu. Mīl pārticību un prot pareizi rīkoties ar naudu.

Šajā zīmē dzimuši: Balzaks, Brāms, Vaņecovs, Hašeks, Kants, Kromvels, Leņins, Markss, Nikolajs II, Čaikovskis, Šekspīrs.

Par sevi stāsta Vērsi

ai ticat zvaigznēm un cilvēka liktenim? * Vai sevi varat nosaukt pisku Vērsi? * Ko Vērsim nozīmē nauda, karjera, nekustamais īpašums? * Kāds jūs esat draudzībā, mīlestībā, ģimenē? * Vai bieži Vērsis dusmojas? * Ko Vērsis mīl visvairāk — daudz strādāt, garšīgi paēst, pagulēt vai pakašēties? * Kad Vērsis var justies laimīgs?

Leons Krasovskis, strādā SIA «Preiļu saimnieks» par attīrīšanas iekārtu operatoru:

— Mēs abi ar sievu esam dzimuši 16. maijā — Vērsa zīmē. Kaut gan astrologi uzskata, ka diviem Vērsiem kopā grūti sadzīvot, mēs satiekam tīri labi. Tas, ka esam ļoti līdzīgi visā — attieksmē pret naudu, īpašumu, sadzīves un saimnieciskām lietām, nevis rada diskomfortu, traucē vai bremzē, bet gan palīdz, — mēs abi vienmēr skatāmies vienā virzienā, tāpēc vieglāk īstenot nodomus. Kurš no mums ģimenē ir galvenais, grūti spriest, jo katrs nodarbojas ar saviem darbiem, pilda savus pienākumus un otra darbības lauciņā nelien. Es vairāk noņemos ar fiziski smagiem darbiem, celtniecību, sieva — strādā virtuvē, dārzā.

Kaut arī naudu pelnu un protu nopelnīt, nevaru sevi nosaukt ne par ierāvēju, ne skopuli. Nauda nav mans galvenais dzīves mērķis. Taču jāatzīst, ka neesmu arī to cilvēku vidū, kuri met naudu vējā, jo apzinos tās vērtību. Man nauda vienmēr kalpo noteiktam mērķim, šoreiz — personīgās mājas celtniecībai.

Tāpat kā visi Vērsi, arī es esmu privatīpašnieks. Nekad nevarētu dzīvot lielā pilsētā, komunālajā dzīvoklī. Jau kopš jaunības mani vilināja nodrošināta dzīve, materiālie labumi. Sapņoju par savu mašīnu, savu māju mazpilsētā. Kājām apstaigāju ielas, izraudzījās brīvības zemes pleķus un izdomāju, kā tur varētu izskatīties mana personīgā māja. Tiesa, pie pirmās mašīnas tiku bez liekām pūlēm, taču, kas attiecas uz māju, tad tā pa istam varu īstenot savas ieceres tikai patlaban.

Mani nevilina sabiedriskās aktivitātes, neizjūtu vajadzību pēc cilvēkiem. Vislabāk jūtos viens vai ģimenes lokā. Mana māja, kā nu kuro reizi, kalpo vai nu par pili, kur uzņemt radus, vai — cietokšni, kur mēdzu norobežoties no šīs pasaules, atpūsties no darba, pabūt vienatnē ar sevi. Vakaros nav citas domas, kā paskatīties kādu pārraidi pa televizoru un ātrāk doties uz gultni. Bet no rīta, saulei austot, jau esmu augšā. Kaimiņus novedu līdz sašutumam, kad ap pieciem rītā sāku skaldīt malku. Sauc par galīgi traku, jautā, vai to nevarētu izdarīt mazliet vēlāk, kad visi būs pamodušies. Taču man turpmākā diena izplānota pa stundām, un malkas skaldīšanai tur nav atvēlēta vieta. Apbrīnoju tos cilvēkus, kuri saka, ka nav ko darīt, kuri augām dienām niķuļo bezdarbībā.

Nekad negremdējos pesimismā, jo zinu, ka viss ir pārejošs un pārvarams. Kad kājas vakarā vairs nevar pavilkēt, kur vairs līdz roman-

Valentīns Šcedrovs, strādā Preiļu rajona policijas pārvaldē:

— Simtprocentīgi sevi neuzskatu par tipisku Vērsi, jo manā skatījumā šīs zīmes pārstāvim jābūt ļoti spēcīgam cilvēkam ar vulkāna izvirdumam līdzīgiem dusmu uzplūdiem, kurš visu dara tikai tā, kā pašam tik, ne ar vienu nerēķinoties. Es no savas zīmes esmu mantojis diezgan miermīlīgu dabu, labākās īpašības. Nenoliegšu, — reizēm dusmojos, taču to neizrādu, spēju savaldīties. Ja citādi nevar iztikt, varu arī iebadīt ar radziņu... Nemēdzu būt valdonīgs. Ar sievu, kura pēc horoskopa Auns, saprotamies labi, jo cenšos neķildoties. Ja jūtos apvainots vai aizskarts līdz sirds dziļumiem, dusmas turu sevī ilgi. Nepatīk būt pamanītam, izcelties.

Karjera man vispār neinteresē. Esmu gandarīts, ka daru darbu, par kuru esmu sapņojis jau kopš bērnības. Astrologi to nosauktu par likteni, es — par laimīgu sagatīšanu, jo arī armijas gados dienēju Permas apgabalā iekšlietu daļā. Man šķiet, ka nolemtība un liktenis tomēr nav noteicošais faktors cilvēka dzīvē. Tas, kā nodzīvosi dzīvi, ko sasniegsi, daudzējādā ziņā atkarīgs no paša cilvēka. Mēs paši veidojam savu likteni.

Bērnībā biju ļoti vārgs, daudz slimoju, un man bija lielākais dzīves mērķis — kļūt stipram. Lai kam tāpēc veselību vērtēju augstāk par naudu. Dienot armijā, daudz nodarbojos ar sportu, norūdījos un tādējādi nostiprināju veselību. Arī tagad labprāt sportoju, dienu sāku ar rīta rosmi. Vispatīkamākais brīdis, kad lec saule, tad liekas, ka visa pasaule pielīst ne tikai ar gaisu, bet arī ar spēcīgu enerģiju. Patīk būt pie dabas, strādāt zemes darbus. Vislabākā atpūta — makšķerēt zivis. Mūsu ģimenē tā pieņemts, ka svētdienās neko nedarām, atpūšamies — braucam uz ezeru, ejam ciemos vai tāpat vien pastaigājamies pa pilsētu. Sikumi mani daudz nesatrauc, tikai svarīgas lietas var izsist no līdzsvara uz ilgāku laiku.

Patīk izjust ģimenes siltumu, gādību, mīlestību. Pa istam varu atpūsties tikai mājās, tuvu cilvēku vidū. Man ir savi mīldzīvnieciņi — suns Lords, kaķi Kisa un Koka. Esmu liels saldummīlis. Ļoti garšo tortes, šokolādes konfektes, cepumi, viss mājās ceptais un gatavotais. Kad sieva rosās pa virtuvi, es vienmēr uzprasos par palīgu. Ja ir nepieciešams, arī pats varu pagatavot pusdienas, izcept vistu, vafeles.

Gunta Katkeviča, Preiļu arodividusskolas direktore vietniece:

— Raugoties no dialektiskā materiālista viedokļa, nevaru teikt, ka zvaigznēm būtu noteicošā loma cilvēka liktenī. Taču agri vai vēl mūsu dzīvē noteiek kas iepriekš neieplānots, neparedzēts, kad gribas noticēt gluži pretējam viedoklim. Mēs taču nenoliedzam Mēness iedarbību, magnētisko vētru esamību, Saules aktivitātes, tad kāpēc gan nepieļaut domu, ka Visumā ir kāds augstākais saprāts, kas spēcīgi ietekmē mūsu dzīvi. Taču teikt «viss Dieva rokās», paļauties uz likteni, pašam pilnīgi neko nedarot, manuprāt, būtu galīgs absurds. Katram cilvēkam ir pienākumi, kurus, neskatoties ne uz ko, jāpilda — pret sabiedrību, ģimeni, bērniem.

Es sevi vienmēr cenšos ieprogrammēt uz pozitīvo, jo pēc dabas esmu optimiste. Tā kā esmu dzimuši gandrīz uz robežas ar Dvīņiem, tad man ir abu zīmju īpašības. Esmu vēsta uz āru, sabiedriski aktīva, mīlu kontaktēties ar cilvēkiem. Man ir daudz draugu, labu paziņu, arī aiz mūsu valsts robežām. Man ļoti svarīgi nepazaudēt saikni ar savu pagātnei, neaizmirst atsevišķus dzīves posmus, uzturēt attiecības ar pazīstamiem

cilvēkiem no skolas un studiju gadiem.

Uz mērķi eju ar Vērsa spītību un izturību, varu sasniegt visu, ko esmu iecerējusi. Vislabāk saprotos ar savas stihijas zemēm — īpaši Jaunavām, tāpēc uzskatu, ka manī dominējošās tomēr ir Vērsa īpašības. Patīk meditatīvas darbības ar zemi, taču neesmu no zemes «racējiem». Mani mīt mākslinieka dvēsele, tāpēc daba dod spēkus, uzlādējos no estētiskā dabas baudījuma. Jau no bērnu dienām patīk ūdeņi, tāpēc vislabprātāk dzīvot pie ūdeņiem, siltajās zemēs.

Kā jau zemes zīmei pienākas, esmu satīcīga un pacietīga, taču, kad pacietības trauks ir pilns, viens lieks piliens var izraisīt lavinveidīgu reakciju. Tādos brīžos esmu gatava pamest visu un nevienam vairs nav pa spēkam mani ieslēgt kādos rāmjos vai apturēt, vienalga izlauzīšos brīvībā... Noskurināšos no smagās nastas, problēmām un jau pēc brīža būšu gatava jaunām cilvēciskām attiecībām.

No pieredzes zīnu, lai kā arī necenstos, cilvēku raksturu neizmainīsi, nepārveidoysi viņu dabu, tā darot, tikai vēltīgi izšķīdīsi laiku un enerģiju, tāpēc nekad necenšos pierādīt savu taisnību. Manuprāt, dodot mīlestību, arī pretī jāsaņem to pašu. Esmu tikai par abpusēju enerģētisko mijiedarbību. Citādi cilvēks var izsīkt kā trauks. Gribas jautāt, no kurienes rodas tie īgni, ar visu neapmierinātie cilvēki? Manas domas ir tādas — vai nu paši nemāk mīlēt, vai arī savā dzīvē nav saņēmuši pietiekoši mīlestības, lai būtu ko atdot tālāk citiem.

Naudai manā dzīvē nav mazsvarīga nozīme — tā ir nepieciešama sadzīves vajadzību apmierināšanai, sapņu piepildījumam, mērķu sasniegšanai. Ideālākais variants — mīļotais darbs un adekvāta samaksa. Taču esmu kategoriski pretī tam, lai naudas dēļ pārķāptu morālās vērtības, ar naudas palīdzību negatīvi iespaidotu citu cilvēku likteni, noniecinātu citus, bet sevi nepelnīti uzceltu neiedomājamos augstumos. Man vissvarīgākas ir garīgās vērtības, tāpēc cilvēkus vērtēju nevis pēc viņu ieņemamā amata vai maciņa satura, bet gan pēc labeitības, dvēseles siltuma, iekšējās pasaules.

M. Jaudzemas teksts un foto

Kad, jūsuprāt, varētu izlīdzināties Latvijas un Eiropas Savienības valstu dzīves līmeņi? Kas to varētu ietekmēt?

Bronislava Gavare,
pensionāre no
Upmalas

— Es nevaru prognozēt, kad varētu notikt dzīves līmeņa izlīdzināšanās. To noteiks valdības amatpersonas. Varbūt tas būs pēc kādiem 10 gadiem. Es ceru, ka sagaidīšu tādu brīdi, kad dzīvosim tikpat labi, kā Eiropā.

Kristīne Rozentāle,
Preiļu 1. pamatskolas skolniece

— Es domāju, ka tas varētu notikt tikai pēc apmēram 20 gadiem. Dzīves līmenis ir atkarīgs no pašiem cilvēkiem, viņu darbības. Arī valdībai varētu būt nozīmīga loma labklājības celšanā.

Jāzeps Kažemāks,
bezdarbnieks no Preiļiem

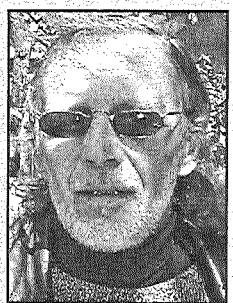
— Dzīves līmeņi varētu izlīdzināties ne mazāk kā pēc pieciem gadiem. Lai tas notiktu, gan cilvēkiem, gan valsts viriem vajadzētu būt godīgākiem. Ja valdībā būtu kārtība, arī dzīves līmenis mums būtu daudz augstāks. Ļoti slikti, ka tika iznīcināti kolhozi, tās zemes varēja veiksmīgi apsaimniekot. Tagad, kamēr pieradīsim dzīvot Eiropas Savienībā, mums klāsies grūti.

Natālija Rivža,
psiholoģe no Preiļiem

— Es domāju, ka vēl ilgi jāgaida līdz laikam, kad Latvijā un Eiropas Savienības valstīs būs vienāds dzīves līmenis. Pie mums smaga problēma ir bezdarbs. Tas kavē dzīves līmeņa celšanos. Varbūt, kad samazināsies bezdarbs, tad varēsim dzīvot tikpat labi, kā Eiropā.

Ēriks Rubins,
taksometra vadītājs no Preiļiem

Domāju, ka vēl ilgs laiks paies, līdz mūsu dzīves līmeņi kļūs vienādi. Šeit vienkārši nav darba, bet tieši darbs visu nosaka. Ja nav darba, tad nav arī ienākumu. Tā ir lielākā Latgales problēma. Manuprāt, nekas vairāk arī nav nepieciešams.

J. Micāns
Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Vienots konkurss visai Latgalei!

Tiek izlozēti:
■ 70 gadi bezmaksas apmācības;
■ 35 stipendijas 13 mācību virzienos;
■ stipendiju fonds — 30 tūkstoši latu

Konkurss notiks 22. maijā plkst. 12.00

Adrese: Daugavpils, Dzelzceļu 3, BKI mācību korpus.
Dalībnieku registrācija
22. maijā no 11.00-12.00
Uzziņas pa tālr. 5444236
Konkursa nolikums: www.bki.lv

19. un 23. maijā z/s pārdos šķirotus cāļus un broilercāļus, jaunputnus (3,5-4 mēn.), Pekinas un Ruānas piļēnus, paaudzētus pelēkos zoslēnus, dējējvistas (10-14 mēn.), gaiļus (arī maina), barību: L. Pupājos 7.30, Prikuļos 7.40, Rudzātos 8.00, Rožupē 8.20, Līvānos 8.35, Jersikā 9.05, Upeņikos 9.15, Starēs 9.30, Sutros 9.50, Preiļos 10.05, Ančkinos 10.35, Vārkavā 10.45, Upmalā 11.00, Rimicānos 11.15, Aredolē 11.35, Pelēcos 11.50, Aizkalnē 12.00, Aglonas st. 12.15, Aglonā 12.30, Jaunaglonā 12.45, Baškos 13.05, Kastīrē 13.10, Anspokos 13.20, Gailiņos 13.35, Riebiņos 13.50, Pieniņos 14.05, Smeteros 14.20, Polkoronā 14.35, Galēnos 14.45, Sņukalnā 15.00, Stabulniekos 15.20. Tālr. 5321270, 9186065.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.

+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 42807, 9161121.

Izmanto izdevību! Sērfo internetā pa visu pasauli tikai par Ls 0,50 stundā.

KUR? Brīvības ielā 14, Preiļos.

Pārdod

sēklas un pārtikas kartupeļus. Tālr. 5344477;
sēklas kartupeļus 'Impala', lopbarības miežus, kviešus, auzas. Tālr. 5336623;
brūnu telīti 6 nedēļas vecu. Tālr. 9105361;
kazas pienu Preiļos. Tālr. 6717066;
jaunu koka laivu. Tālr. 5344114;
Moskvič-2140 braukšanas kārtībā, nobraukums 44 t/km par Ls 70. Tālr. 5321535;
super MAZ a/m ātrumkārbu, jaunu kardānpārvaldu. Tālr. 9438699;
a/m Opel Kadett, 1985. gada, detaļās, a/m Ford Sierra detaļās un motors 1,6 ideālā stāvoklī. Tālr. 6852340;
darbagaldu ar ripzāģi 4 kw regulējami apgr. 3-4-5000 un zāģa augst. 0-10 cm. Cena Ls 120. Tālr. 5342162.

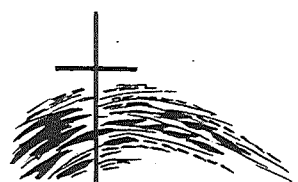
Dažādi

vēlos īrēt dzīvokli Līvānos. Tālr. 9895778, 8213884;
piedāvā darbu kokzāģētavā, autovadītājam uz kokvedēja ar manipulatoru. Tālr. 9438699;
11. maijā tika aizdzīta a/m Audi-100, C4, 2,5 TDI Avant, sarkana, 1993.g., valsts nr. LV EZ 88-28. Visus, kas var sniegt jebkādu informāciju, lūdzam zvanīt pa tālr. 6406470, 5354692, 5955155. Atbildība garantēta.

Visu modeļu DZIRDES APARĀTI, to rezerves daļas, barošanas elementi, bezmaksas pielaikšana, labošana 19. maijā plkst. 11.00 SIA «Preiļu aptieka» telpās Preiļos, Raiņa bulvārī 5.

SIA «Kūleņi» veic:

✓ ēku kapitālos un kārtējos remontus, būvē jaunbūves, tālr. 9471640
✓ veic mērniecības pakalpojumus, tālr. 6310026.

Aiz tevis atmiņas
Un gaisma paliek...
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Lidijai Pastarei, MĀMUĻU
mūžībā pavadot.
Preiļu rajona skolu direktoru
vietnieku MA

Mīļo tēt, cik ļoti grūti,
Tevi zemes klēpim dot.
Skumju brīdī esam kopā ar
Kristīni Mironovu, TĒTI
zemes klēpī guldot.
3.b kl. audzinātāja, skolēni, vecāki

Noasa šķirsta meklējumos

Drīz ceļā dosies ekstravaganta ekspedīcija, kuras galamērķis būs 5043 m augsta Ararata virsotne, bet meklējumu objekts — nekas cits kā Noasa šķirsts. Kā ziņo aģentūra «Associated Press», laikā no 15. jūlija līdz 15. augustam desmit cilvēku liela komanda sāks ceļu augšup uz Ararata virsotni, kur, kā tiek uzskatīts, starp sniegiem un ledājiem atrodas Bībelē aprakstītā Noasa šķirsta atliekas.

Ekspedīcijas sastāvā būsot amerikāņu un turku alpinisti, savukārt «naudas maka» turētāja un finansētāja ir Havaju salās esošā korporācija «Shamrock-The Trinity», kuru vada Deniels Makgiversns. Ceļotāji ir stingri pārliecināti, ka kļūdas ir izslēgtas un galapunktā viņi ieraudzīs 14 metrus augstu, 23 metrus platu un 138 metrus garu objektu.

Kā zināms, Bībelē aprakstīto grēku plūdu laikā (apmē-

ram pirms 5 tūkstošiem gadu) Noasa stūrētais šķirsts ar savu komandu — «visu dzīvo radību pa pāriem» — pēc 150 dienas ilguša ceļojuma pietāja Ararata kalna virsotnē — tā vienīgā bija palikusi virs ūdens.

Ekspedīcijas dalībnieki nebalstās tikai uz Bībeles versiju par šķirsta pieturas vietu — jau pirms kristietības ieviešanas minētajā apvidū kļūduši nostāsti par milzīgu kuģi, kurš atrodies kalna galā un kura sveķus vietējie iedzīvotāji labprāt izmantojuši iedarbīgu amuletu darināšanai. Tomēr vienā nebaltā brīdī svētuma zaimotājus nospēris zibens, un kopš tā laika mānticīgu bailu dēļ vietējie uz kalnu nav spēruši ne soli.

Ararata anomālija

Pirmoreiz jēdziens «Ararata anomālija» izskanēja 1949. gada 17. jūnijā, kad sensācijas autori — Turcijas teritorijā izvietoto ASV armijas bāzu lidotāji, bija nofotografējuši kalna ziemeļrietumu daļu un

pētnieki apliecināja — tik tiešām, tur redzams kāds neparasts priekšmets.

Kopš tā brīža piedzīvojumu meklētāju iztēlei vairs nebija robežu un iespējamā šķirsta atrašanās vieta tika bildēta ar apskaužamu regularitāti. 50. gados fotogrāfijas tika veiktas no lidmašīnām — «spiegiem», bet 70. gados par objektu ieinteresējās CIP un darbā tika laisti kosmiskie pavadoņi. Tiesa, skaidru objekta attēlu tā arī neizdevās iegūt — traucēja gan nepilnīga tehnika, gan mākoņi un sniega vētras, taču zinātnieki apliecināja — Ararata virsotne kaut ko slēpj, jautājums tikai: kas tas ir? Versijas bijušas ļoti dažādas - lidmašīnas atlūzas, kādas ēkas drupas, klints, ledājs, gaismas un ēnas saspēle utt.

Kāpēc tad entuziasti tik ilgi kavējās sarīkot ekspedīciju un savām acīm pārliecināties par vienu no versijām?

Līdz 1982. gadam tas nebija iespējams PSRS kategoriskās attieksmes dēļ.

Araratam līdzās atrodas Ar-

mēnija, tātad šķirsta meklētāji ir spiesti tādēļ pierē nekas nav meklējams. Tikai 90. gadu vidū sākās ekspedīcijas, un viens no pirmajiem Turcijas atļauju saņēma pieredzes bagāts alpinists Džons Makintošs. Virsotnē viņš gan uzkāpa, taču sniega un ledus dēļ «anomāliju» atrast nespēja.

Nākamie bija gan turki, gan armēņi, gan amerikāņi. Pēdējā ekspedīcija notika pagājušā gada vasarā, kad Araratā uzkāpa krievu alpinistu grupa — tā it kā esot atradusi pārakmeņojušos gigantisku kuģi futbola laukumā apjomā, taču simtprocentīga pārliecība netika gūta.

Iespējams, saka zinātnieki, ka šovasar paredzētais «Shamrock-The Trinity» finansētais projekts beidzot viesīs skaidrību un sniegs pasaulei ilgi gaidīto sensāciju un tās apstiprinājumu, pieliekot punktu piecus tūkstošus gadu senajam stāstam par Noasa šķirstu un tā pasažieriem.

«Rigas Balss»

Ēdiet tomātus!

Viena no vielām, kas nomāc vēža šūnu augšanu vai tās iznīcina, ir likopīns. Tas ir pigments, kurš atrodams tomātos, mežrožu augļos un vairākos citos augos, kuru augļi ir sarkanā krāsā.

Bostonas ginekoloģiskās klīnikas zinātnieki eksperī-

mentos ar 1,8 tūkstošiem sieviešu, kas slimo ar vēzi, konstatējuši, ka, ik dienas apēdot piecus sešus lielus svaigus tomātus, vēža veidojumu augšana apturēta. Pie pārējā raciona pievienotas tomātu mērce (neesas) un dzērieni no mežrožu augļiem.

Visām slimniecēm ar tādu

uzturu novērojamas pozitīvas tendences un dinamika, bet 55-60 procentiem pacienšu jaunveidojumi sākuši mazināties.

Ārsti ziņo, ka, pamatojoties uz šiem iepriekšējiem rezultātiem, viņi izstrādā audzēja ārstēšanas metodi ar tīru likopīnu, izdalītu no tomātiem.

Mediķi rekomendē cilvēkiem, kuru dzimtā bijuši vai ir vēža slimnieki, ik dienas lietot uzturā trīs līdz piecus svaigus tomātus. Cik vien iespējams, pie ēdieniem pievienot neesas tomātu pastas, mērce, kā arī dzert vairāk tēju un dzērienu no mežrožu augļiem.

«NRA»